

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

2022 оны 02 дугаар сарын 14
№06 /1204/

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

ᠲᠥᠷᠢᠶᠢᠨ
ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠢᠯᠠᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ
ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠢᠯᠠᠨ
ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ

ГАРЧИГ
МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

105.	Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай /Шинэчилсэн найруулга/	434
106.	Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай	506
107.	Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай	507
108.	Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	508
109.	Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	509
110.	Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	511
111.	Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	512
112.	Зөрчлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	513
113.	Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	515
114.	Харилцаа холбооны тухай хуулийн зарим заалт хүчингүй болсонд тооцох тухай	516
115.	Банкин дахь мөнгөн хадгаламжийн даатгалын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	517

116.	Барилгын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	518
117.	Захиргааны ерөнхий хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	519
118.	Концессын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	520
119.	Төрийн аудитын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах	521
120.	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	522
121.	Шилэн дансны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	523
122.	Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай	524
123.	Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	550
124.	Эрүүгийн хуульд нэмэлт оруулах тухай	553
125.	Зөрчлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	557
126.	Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	559
127.	Төрийн албаны тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	560
128.	Татварын ерөнхий хуульд нэмэлт оруулах тухай	561

129.	Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай		562
130.	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай		563
131.	Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай		564
132.	Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай		566
133.	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай		567
134.	Зар сурталчилгааны тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай		568
135.	Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай		570
МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ			
136.	Хууль баталсантай холбогдуулан авах арга хэмжээний тухай	Дугаар 99	571

9700	Ներմուտքի արժեքի վճարում	. 106
9701	Ներմուտքի վճարում	. 906
9702	Ներմուտքի վճարում	. 906
7010	Ներմուտքի վճարում	. 706
9010	Ներմուտքի վճարում	. 906
6610	Ներմուտքի վճարում	. 066
70610	Ներմուտքի վճարում	. 666
70610	Ներմուտքի վճարում	. 7066
70610	Ներմուտքի վճարում	. 7066
9610	Ներմուտքի վճարում	. 966
9610	Ներմուտքի վճարում	. 966
7610	Ներմուտքի վճարում	. 966
9610	Ներմուտքի վճարում	. 966
9610	Ներմուտքի վճարում	. 966
67010	Ներմուտքի վճարում	. 0706
707010	Ներմուտքի վճարում	. 6706
97010	Ներմուտքի վճարում	. 70706

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны 12 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

НИЙТИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДЛЫН ТУХАЙ

/Шинэчилсэн найруулга/

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилго

1.1.Энэ хуулийн зорилго нь хуульд заасан үндэслэл, журмын дагуу иргэний мэдээлэл хайх, хүлээн авах эрхийг хангах, нийтийн мэдээллийн дэд бүтцийн эрх зүйн үндсийг тогтоох, төрийн үйл ажиллагааг цахим хэлбэрээр явуулах, нээлттэй, ил тод, шуурхай байлгах, төрийн үйл ажиллагаанд олон нийтийн хяналтыг бий болгоход оршино.

2 дугаар зүйл.Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын хууль тогтоомж

2.1.Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль¹, Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хууль², энэ хууль болон эдгээр хуультай нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

2.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд зааснаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл.Хуулийн үйлчлэх хүрээ

3.1.Хуулиар төрийн нууцад хамааруулахаар заасан мэдээллийг ил болгохтой холбогдсон харилцааг энэ хуулиар зохицуулахгүй.

3.2.Нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц, төрийн үйл ажиллагааг цахим хэлбэрээр явуулахтай холбогдсон харилцааг тухайлсан хуулиар зохицуулснаас бусад харилцааг энэ хуулиар зохицуулна.

¹ Монгол Улсын Үндсэн хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 1992 оны 01 дугаарт нийтлэгдсэн.

² Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2020 оны 29 дугаарт нийтлэгдсэн.

4 дүгээр зүйл.Хуулийн нэр томъёоны тодорхойлолт

4.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараах нэр томъёог доор дурдсан утгаар ойлгоно:

4.1.1.“мэдээллийн систем” гэж мэдээлэл цуглуулах, боловсруулах, хайх, илгээх, хүлээн авах, ашиглах болон аюулгүй байдлыг хангах зорилго бүхий программ хангамж, техник хангамж, мэдээллийн сан, бусад бүрэлдэхүүн хэсэг, тэдгээрийн иж бүрдлийг;

4.1.2.“мэдээллийн сүлжээ” гэж хоёр, түүнээс дээш хэрэглэгчийн хооронд мэдээлэл илгээх, дамжуулах, хүлээн авах программ хангамж болон техник хэрэгслийн иж бүрдлийг;

4.1.3.“мэдээллийн эзэн” гэж Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хуулийн³ 4.1.5-д заасан хүн болон тухайн мэдээллээр тодорхойлогдож байгаа хуулийн этгээдийг;

4.1.4.“мэдээлэл ашиглах” гэж мэдээллийг цуглуулах, боловсруулахаас бусад хэлбэрээр үйл ажиллагаандаа хэрэглэх, дамжуулах болон мэдээлэлтэй танилцахыг;

4.1.5.“мэдээлэл боловсруулах” гэж мэдээллийг ангилах, хадгалах, дүн шинжилгээ хийх, өөрчлөх, устгах, сэргээх үйл ажиллагаа, тэдгээрийн нийлбэрийг;

4.1.6.“мэдээлэл цуглуулах” гэж мэдээллийг олж авах, бүрдүүлэх, бүртгэх үйл ажиллагааг;

4.1.7.“нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц” гэж нийтийн мэдээлэл хариуцагч хуульд заасан чиг үүргийнхээ хүрээнд мэдээлэл цуглуулах, боловсруулах, ашиглах, аюулгүй байдлыг хангахад ашиглаж байгаа мэдээллийн систем, мэдээллийн сүлжээг;

4.1.8.“нийтийн мэдээлэл” гэж нийтийн мэдээлэл хариуцагч хуульд заасан чиг үүргийнхээ хүрээнд цуглуулсан, боловсруулсан, ашиглаж байгаа өгөгдлийн бүрдлийг;

4.1.9.“цахим баримт бичиг” гэж мэдээллийн системийг ашиглан үүсгэх, боловсруулах, хадгалах, илгээх болон хүлээн авах боломжтой мэдээллийг.

³ Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2022 оны 07 дугаарт нийтлэгдсэн.

5 дугаар зүйл.Нийтийн мэдээллийн үйл ажиллагааны зарчим

5.1.Нийтийн мэдээллийн үйл ажиллагаанд Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Нэгдүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт зааснаас гадна дараах зарчмыг баримтална:

5.1.1.хүн, хуулийн этгээдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хүндэтгэх;

5.1.2.хуульд өөрөөр заагаагүй бол мэдээлэл ил тод, нээлттэй байх;

5.1.3.мэдээллээр хангах, үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагаа шуурхай, хялбар байх;

5.1.4.мэдээлэл, үйлчилгээ нь ойлгомжтой, үнэн зөв, бүрэн байх;

5.1.5.нийтийн мэдээллийг ашиглах үйл ажиллагаанд хүн, хуулийн этгээд эрх тэгш байх;

5.1.6.нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц нь харилцан уялдаатай, нэгдмэл бодлого, төлөвлөлттэй байх;

5.1.7.нийтийн мэдээлэл хариуцагч нь өөрт байгаа, эсхүл нийтийн мэдээллийн дэд бүтцийг ашиглан олж авах, солилцох боломжтой мэдээллийг хүн, хуулийн этгээдээс шаардахгүй байх.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ НИЙТИЙН МЭДЭЭЛЭЛ ХАРИУЦАГЧ, НИЙТИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ

6 дугаар зүйл.Нийтийн мэдээлэл хариуцагч

6.1.Дараах байгууллага нийтийн мэдээлэл хариуцагч /цаашид “мэдээлэл хариуцагч” гэх/ байна:

6.1.1.төрийн байгууллага;

6.1.2.төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хувийн эрх зүйн хуулийн этгээд;

6.1.3.хууль, эсхүл гэрээний үндсэн дээр төрийн байгууллагын тодорхой чиг үүргийг гүйцэтгэж байгаа этгээд;

6.1.4.олон нийтийн радио, телевиз;

6.1.5.улс төрийн нам.

6.2.Мэдээлэл хариуцагч хуульд заасан чиг үүргийнхээ хүрээнд нийтийн мэдээллийг цуглуулах, боловсруулах, ашиглах, удирдлага, зохион байгуулалт, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах, шаардлагатай бусад арга хэмжээ авах үүрэгтэй.

7 дугаар зүйл.Нийтийн мэдээллийн ангилал

7.1.Нийтийн мэдээллийг нээлттэй, хязгаарлалттай, хаалттай гэж ангилна.

7.2.Хуульд ил тод, нээлттэй байхаар заасан, эсхүл хязгаарлалттай болон хаалттай мэдээлэлд хамаарахгүй мэдээллийг нээлттэй мэдээлэл гэж үзнэ.

7.3.Танилцах, ашиглахад хуулиар хязгаарлалт тогтоосон албаны нууц болон хүн, хуулийн этгээдэд хамаарах мэдээллийг хязгаарлалттай мэдээлэл гэж үзнэ.

7.4.Хуульд хаалттай байхаар заасан, эсхүл төрийн нууцад хамаарах мэдээллийг хаалттай мэдээлэл гэж үзнэ.

7.5.Хуульд ил тод, нээлттэй байхаар заасан мэдээллийг албаны нууцад хамааруулж тогтоохгүй.

7.6.Хаалттай болон хязгаарлалттай мэдээлэлд хамаарах төрийн болон албаны нууцтай холбогдох Төрийн болон албаны нууцын тухай хуулиар⁴ зохицуулснаас бусад харилцааг энэ хуулиар зохицуулна.

7.7.Нийтийн мэдээллийг ашиглахад хуульд зааснаас бусад тохиолдолд иргэний мэдээлэл авах эрх, эрх чөлөөг үл хязгаарлах, төрийн байгууллагын үйл ажиллагаа олон нийтэд ил тод, нээлттэй байх, хүн, хуулийн этгээд хуулиар хязгаарлалт тогтоогоогүй аливаа мэдээллийг саадгүй олж авах нөхцөл боломжийг бүрдүүлнэ.

8 дугаар зүйл.Нээлттэй мэдээлэл

8.1.Төрийн үйл ажиллагааг ил тод, нээлттэй байлгах, төрийн үйл ажиллагаанд олон нийтийн хяналтыг бий болгох зорилгоор мэдээлэл хариуцагчийн чиг үүрэг, үйл ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалт, хүний нөөц, төсөв, санхүү, худалдан авах ажиллагаа, үзүүлж байгаа үйлчилгээ болон хуулиар хаалттай, хязгаарлалттай гэж тогтоосноос бусад мэдээллийг ил тод, нээлттэй байлгана.

⁴ Төрийн болон албаны нууцын тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2017 оны 11 дугаарт нийтлэгдсэн.

8.2.Мэдээлэл хариуцагч өөрийн чиг үүрэг, үйл ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалтын талаарх дараах мэдээллийг байнга ил тод, нээлттэй байлгана:

8.2.1.эрхэм зорилго, үйл ажиллагааны стратегийн зорилт, зорилго, тэргүүлэх чиглэл, тэдгээрийн хүрээнд авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ, түүний үр дүн;

8.2.2.чиг үүрэг, бүтэц, зохион байгуулалт, хаяг, байршил, харилцах утасны дугаар, шуудангийн хаяг, олон нийттэй харилцах, мэдээлэл хүргэх нийгмийн сүлжээний хаяг;

8.2.3.эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлт, үйл ажиллагааны тайлан, мэдээлэл хариуцагчийн үйл ажиллагаанд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудит, санхүүгийн хяналт шалгалтын тайлан, акт, дүгнэлт, албан шаардлага, зөвлөмж;

8.2.4.хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаврын үнэлгээний тайлан;

8.2.5.хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн хэрэгжилтийн тайлан;

8.2.6.үйл ажиллагаандаа мөрдөж байгаа хууль тогтоомж, Засгийн газрын шийдвэр, бусад эрх зүйн акт;

8.2.7.албан тушаалын тодорхойлолт, албан тушаалтны эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, албаны харилцах утасны дугаар, албаны цахим шуудангийн хаяг;

8.2.8.өргөдөл, гомдлын шийдвэрлэлтийн тайлан, мэдээ;

8.2.9.хуульд өөрөөр заагаагүй бол хариуцсан салбарын үйл ажиллагааны статистик мэдээлэл;

8.2.10.мэдээлэл хариуцагчаас зохион байгуулах олон нийтийн арга хэмжээний хөтөлбөр.

8.3.Мэдээлэл хариуцагч өөрийн хүний нөөцийн талаарх дараах мэдээллийг байнга ил тод, нээлттэй байлгана:

8.3.1.ажлын байрны сул орон тооны талаарх мэдээлэл;

8.3.2.албан хаагч, ажилтныг сонгон шалгаруулах журам;

8.3.3.албан хаагч, ажилтны ёс зүйн дүрэм;

8.3.4.хүний нөөцийн стратеги, түүний хэрэгжилтийг хянаж үнэлэх журам;

8.3.5.хүний нөөцийн удирдлагын ил тод байдлыг хангах чиглэлээр авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээ;

8.3.6.албан хаагчийн ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх журам.

8.4.Мэдээлэл хариуцагч төсөв, санхүү, худалдан авах ажиллагааны талаарх дараах мэдээллийг байнга ил тод, нээлттэй байлгана:

8.4.1.өмнөх оны төсвийн гүйцэтгэл, тухайн жилийн төсөв, дараа оны төсвийн төсөл;

8.4.2.төсвийн гүйцэтгэлийн биелэлт болон хагас, бүтэн жилийн санхүүгийн тайлан;

8.4.3.санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын дүгнэлт;

8.4.4.хууль тогтоомжийн дагуу төвлөрүүлэх төлбөр, хураамж, зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсний хэмжээ;

8.4.5.төсвийн хэмнэлт, хэтрэлт, түүний шалтгааны тайлбар;

8.4.6.таван сая, түүнээс дээш төгрөгийн үнийн дүн бүхий худалдан авсан бараа, ажил, үйлчилгээний нэр, санхүүжилтийн хэмжээ, нийлүүлэгчийн нэр, хаяг;

8.4.7.цалингийн зардлаас бусад таван сая, түүнээс дээш төгрөгийн үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэрийн хамт;

8.4.8.бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, концесс, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр;

8.4.9.шилэн дансны хөтлөлт, хэрэгжилт, аудитын тайлан, зөвлөмжийн дагуу авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний мэдээлэл;

8.4.10.төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, тайлан, тендерийн баримт бичиг, тендер шалгаруулалтыг явуулах журам, тендерийн урилга, тендерт оролцохыг сонирхогчид тавих шалгуур үзүүлэлт, тендерт шалгарсан болон шалгараагүй оролцогчийн талаарх товч мэдээлэл, шалгарсан болон шалгараагүй хуулийн үндэслэл, шалтгаан;

8.4.11.худалдан авах ажиллагаанд хийсэн үнэлгээ болон аудит, бусад хяналт шалгалтын тайлан, дүгнэлт;

8.4.12.мэдээлэл хариуцагч болон захиалагч байгууллагын хүсэлтээр холбогдох этгээдийг худалдан авах ажиллагааны мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө, зааварчилгаагаар хангасан тухай мэдээлэл;

8.4.13.төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагаанд оролцох эрхийг хязгаарласан этгээдийн жагсаалт;

8.4.14.Засгийн газрын гадаад улс, олон улсын байгууллагаас авсан зээл, тусламжийн гэрээ, хэлэлцээрийн талаарх мэдээлэл;

8.4.15.улсын төсөв, Нийгмийн даатгалын сангийн төсвийн орлого, зарлага, хөрөнгө оруулалт, төсвийн нэгдсэн үзүүлэлт;

8.4.16.Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн ашиглалтын мэдээлэл;

8.4.17.Засгийн газрын гадаад, дотоод өрийн мэдээлэл;
8.4.18.улсын төсвийн хэмнэлт, хэтрэлт, түүний шалтгааны тайлбар;

8.4.19.нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлийн сарын мэдээ;
8.4.20.төсвийн гүйцэтгэл болон аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан;

8.4.21.төсвийн алдагдлыг санхүүжүүлэх зорилгоор гаргасан Засгийн газрын дотоод үнэт цаасны мэдээлэл;

8.4.22.концессын зүйлийн жагсаалт болон түүнд оруулсан нэмэлт, өөрчлөлт;

8.4.23.концессын гэрээ байгуулсан тухай бүрд концесс эзэмшигч, түүний байгууллагын нууцад хамаарахаас бусад мэдээлэл, концессын зүйл, гүйцэтгэх ажил, үзүүлэх үйлчилгээний талаарх мэдээлэл;

8.4.24.хөрөнгө оруулалтыг санхүүжүүлэх зорилгоор гаргасан Засгийн газрын гадаад үнэт цаасны мэдээлэл;

8.4.25.улсын төсвийн нэгдсэн үзүүлэлтийг макро эдийн засгийн үзүүлэлт, холбогдох бусад үзүүлэлттэй уялдуулсан судалгаа, тооцоо;

8.4.26.төсвийн хөрөнгөөр болон гадаадын зээл, тусламжаар хэрэгжүүлж байгаа төсөл, хөтөлбөрийн санхүүжилт, хэрэгжилт, явц, үр дүн;

8.4.27.мэдээлэл хариуцагчийн захиалгаар хийгдсэн судалгаа, шинжилгээний ажил, түүний тайлан;

8.4.28.хууль тогтоомжид заасан бусад.

8.5.Мэдээлэл хариуцагч хуульд заасан чиг үүргийн хүрээнд үзүүлж байгаа үйлчилгээний талаар дараах мэдээллийг байнга ил тод, нээлттэй байлгана:

8.5.1.үйлчилгээний төрөл, шийдвэрлэх журам, хугацаа, бүрдүүлэх баримт бичиг, түүний загвар, төлбөр, хураамж, зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсний хэмжээ, төлбөр төлөх дансны мэдээлэл;

8.5.2.тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох үндэслэл, журам, олгосон, сунгасан, түдгэлзүүлсэн, сэргээсэн, хүчингүй болгосон тусгай зөвшөөрлийн талаарх мэдээлэл, тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн нэр, хаяг, салбар, төлөөлөгчийн газар, зөвшөөрөл олгосон болон зөвшөөрлийн хүчинтэй хугацаа.

8.6.Мэдээлэл хариуцагч энэ хуулийн 8.2, 8.3, 8.4, 8.5-д зааснаас гадна өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээний дараах мэдээллийг байнга ил тод, нээлттэй байлгана:

8.6.1.олон нийтээр хэлэлцүүлж, санал авч байгаа хууль тогтоомж болон захиргааны хэм хэмжээний актын төсөл, тэдгээрийн танилцуулга, холбогдох судалгаа, бусад байгууллага, иргэнээс өгсөн санал;

8.6.2.эзэмшиж байгаа оюуны өмчийн эрхийн жагсаалт;

8.6.3.хот болон газар зохион байгуулалтын төлөвлөлт, түүнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах шийдвэрийн явцын талаарх мэдээлэл;

8.6.4.мэдээлэл хариуцагчийн эзэмшиж байгаа газрын мэдээлэл;

8.6.5.төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хувийн эрх зүйн хуулийн этгээдийн нэр, хаяг, дүрэм, үйл ажиллагааны чиглэл, эрх бүхий этгээдийн оруулсан хөрөнгийн хувь хэмжээ, ашиг, алдагдлын тайлан, нэгдсэн төсөвт төлсөн татварын хэмжээ, ногдол ашиг;

8.6.6.төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хувийн эрх зүйн хуулийн этгээдийн удирдах зөвлөл, хяналтын зөвлөлийн бүтэц, бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн гишүүн болон гүйцэтгэх удирдлагын эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, авч байгаа

цалин хөлс, урамшууллын дүн, албаны цахим шуудангийн хаяг, тухайн хуулийн этгээдийн удирдлагад тавигдах шаардлага, удирдлагыг сонгон шалгаруулах журам, сонгон шалгаруулах ажиллагааны тов, сонгон шалгаруулалтад оролцогчдын талаарх мэдээлэл;

8.6.7.стратегийн ач холбогдол бүхий ашигт малтмалын ордыг ашиглах тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдийн хувьд нэгдсэн төсөв болон Үндэсний баялгийн санд оруулж байгаа татвар, хөрөнгийн хэмжээ;

8.6.8.төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгийг хүн, хуулийн этгээдэд ашиглуулах, шилжүүлэх, хувьчлах, төсвийн хөрөнгийн ашиглалт болон түүнийг ашиглалтаас гаргах, ашиглалтаас гаргаснаас орсон орлогын талаарх мэдээлэл;

8.6.9.хүн, хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний явцад байгаль орчинд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл, үр дагавар, тэдгээрийг арилгах арга хэмжээг тогтоосон байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээний талаарх мэдээлэл, газрын хэвлийн баялгийг ашигласнаар байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийн мэдээлэл;

8.6.10.мэдээлэл хариуцагчийн явуулж байгаа үйл ажиллагаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, ашиглаж байгаа техник, технологийн хүн, мал, амьтны эрүүл мэнд, байгаль орчинд үзүүлэх буюу үзүүлж байгаа нөлөөллийн талаарх мэдээлэл;

8.6.11.барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулахыг зөвшөөрсөн улсын комиссын дүгнэлт;

8.6.12.тусгай хамгаалалттай газар нутаг дэвсгэрт олгосон газар ашиглах гэрчилгээ, байгуулсан гэрээ, газар ашигласны төлбөр төлөлтийн байдал;

8.6.13.Ашигт малтмалын тухай хуулийн⁵ 42 дугаар зүйлд заасны дагуу байгаль орчныг хамгаалах, уурхай ашиглах, үйлдвэр байгуулахтай холбогдсон дэд бүтцийг хөгжүүлэх, ажлын байр нэмэгдүүлэх асуудлаар нутгийн захиргааны байгууллагаас тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчтэй байгуулсан гэрээ;

8.6.14.шүүн таслах ажиллагааны дүн мэдээ;

8.6.15.Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцэд гаргасан өргөдөл, гомдол, хүсэлтийн дагуу маргаан хянан шийдвэрлэсэн ажиллагааны дүн мэдээ;

⁵ Ашигт малтмалын тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2006 оны 30 дугаарт нийтлэгдсэн.

8.6.16.улс төрийн намын дүрэм, гишүүнчлэл, хөрөнгө, түүнд өгсөн хандивын мэдээлэл;

8.6.17.Монгол Улсын нэгдэн орсон олон талт олон улсын гэрээгээр хүлээсэн үүрэг, хүргүүлсэн тайлан, Монгол Улсад өгсөн зөвлөмж, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хариуцах байгууллагын талаарх мэдээлэл;

8.6.18.зүй ёсны монополь аж ахуй эрхлэгчийн үнийн бүрдлийн мэдээлэл болон давамгайл байдалтай аж ахуй эрхлэгчийн жагсаалт;

8.6.19.хуулийн этгээдийн эцсийн эзэмшигч, эцсийн өмчлөгчийн талаарх мэдээлэл;

8.6.20.нэвтрэх, ашиглахад хязгаарлалт тогтоогоогүй мэдээллийн сан дахь нээлттэй өгөгдөл;

8.6.21.мэдээлэл хариуцагчийн зардлаар суралцагчийн эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, суралцаж байгаа улс, сургуулийн нэр, мэргэжил, суралцах хугацаа, мэдээлэл хариуцагчаас санхүүжүүлсэн сургалтын зардлын дүн, гэрээний хэрэгжилт;

8.6.22.хууль болон олон улсын гэрээгээр нээлттэй байхаар заасан бусад мэдээлэл.

8.7.Энэ хуулийн 8.4.13, 8.4.14, 8.4.15, 8.4.16, 8.4.17, 8.4.18, 8.4.19, 8.4.20, 8.4.21, 8.4.22, 8.4.23, 8.4.24, 8.4.25, 8.6.7-д заасан мэдээллийг санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, энэ хуулийн 8.6.9, 8.6.12-т заасан мэдээллийг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, энэ хуулийн 8.6.14-т заасан мэдээллийг Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэц, энэ хуулийн 8.6.16-д заасан мэдээллийг улс төрийн нам, энэ хуулийн 8.6.17-д заасан мэдээллийг гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, энэ хуулийн 8.6.18-д заасан мэдээллийг өрсөлдөөний асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага, энэ хуулийн 8.6.19-д заасан мэдээллийг улсын бүртгэлийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага тус тус хариуцан нээлттэй, ил тод байлгана.

8.8.Мэдээлэл хариуцагч энэ хуулийн 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6-д заасан байнга ил тод, нээлттэй байлгах мэдээллийг олон нийтэд хүргэхдээ цахим хуудас, мэдээллийн самбар, мэдээллийн бусад хэрэгсэл ашиглана.

8.9.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол мэдээлэл хариуцагч энэ хуулийн 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6-д заасан тайлан, мэдээ, үр дүн, статистик мэдээллийг

улирал, хагас жил, жилээр гаргах бөгөөд дараагийн улирал, хагас жил, жилийн эхний сард багтаан цахим хуудсандаа байршуулна.

8.10.Мэдээлэл хариуцагчийн үйл ажиллагаанд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудит, санхүүгийн хяналт шалгалтын тайлан, акт, дүгнэлт, албан шаардлага, зөвлөмж, хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаврын үнэлгээний тайлан, ажлын байрны сул орон тоо, мэдээлэл хариуцагчийн зардлаар суралцагчийн талаарх зэрэг бусад мэдээллийг мэдээлэл хариуцагч тухай бүр нь цахим хуудсандаа байршуулна.

8.11.Мэдээлэлд өөрчлөлт оруулсан бол өөрчлөлт оруулснаас хойш ажлын гурван өдрийн дотор өөрчлөлтийг тусгаж, мэдээллийг шинэчлэн нийтэлнэ.

8.12.Мэдээллийн бусад хэрэгсэл ашиглаж байгаагаас үл хамааран мэдээлэл хариуцагч цахим хуудас, мэдээллийн самбарыг заавал ажиллуулах ба цахим хуудсаар нээлттэй мэдээлэлтэй танилцах нөхцөлийг бүрэн хангана.

8.13.Нээлттэй мэдээллийг дэлгэрүүлж авах, тодруулах тохиолдолд тус мэдээллийг өгөх эх сурвалжийг цахим хуудсанд тодорхой заасан байна.

8.14.Цахим хуудсанд байршуулсан мэдээллийн үнэн зөвийг баталгаажуулж бүртгэл хөтөлнө.

8.15.Энэ хуулийн 8.4-т заасан мэдээллийг нээлттэй, ил тод байлгахтай холбогдсон нарийвчилсан харилцааг Шилэн дансны тухай хуулиар⁶ зохицуулна.

8.16.Энэ хуулийн 8.8-д заасан цахим хуудас хөтлөх, ил тод, нээлттэй мэдээллийг цахим хэлбэрээр байршуулж нийтлэх, шинэчлэх, хяналт тавих нийтлэг журмыг Засгийн газар батална.

8.17.Нээлттэй мэдээллийн ил тод байдлын хэрэгжилтийг зохион байгуулах, үнэлгээ хийх, зөвлөмж гаргах чиг үүрэг бүхий, Авлигатай тэмцэх газар, Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комисс, цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, төрийн бус байгууллагын төлөөллөөс бүрдсэн орон тооны бус зөвлөл хууль зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын дэргэд ажиллана.

8.18.Энэ хуулийн 8.17-д заасан зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг хууль зүйн болон цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүд хамтран батална.

⁶ Шилэн дансны тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2014 оны 26 дугаарт нийтлэгдсэн.

8.19.Нээлттэй мэдээллийг ил тод байлгах болон ил тод байдлын шалгуур үзүүлэлт тогтоох, үнэлгээ хийх журмыг Засгийн газар батална.

9 дүгээр зүйл.Хязгаарлалттай мэдээлэл

9.1.Албаны нууцад хамаарах мэдээллийг Төрийн болон албаны нууцын тухай хуульд заасан үндэслэл, журамд заасны дагуу ашиглана.

9.2.Энэ хуулийн 7.3-т заасан хүн, хуулийн этгээдэд хамаарах хязгаарлалттай мэдээлэлд дараах мэдээлэл хамаарна:

9.2.1.хуульд өөрөөр заагаагүй бол гэмт хэрэг, зөрчил шалган шийдвэрлэх, шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагааны явцад цуглуулсан мэдээлэл;

9.2.2.төрийн хяналт шалгалтын явцад болон шийдвэр хүчин төгөлдөр болох хүртэлх хугацаанд цуглуулсан мэдээлэл;

9.2.3.нээлттэй байлгах нь соёлын хосгүй үнэт өвд аюул учруулж болзошгүй мэдээлэл;

9.2.4.хуульд заасан бусад.

9.3.Энэ хуулийн 9.2.1, 9.2.2-т зааснаас бусад хүн, хуулийн этгээдэд хамаарах хязгаарлалттай мэдээллийг хуульд заасан үндэслэл, журам, эсхүл мэдээллийн эзний зөвшөөрлөөр танилцах, ашиглах, эсхүл гуравдагч этгээдэд дамжуулна.

9.4.Энэ хуулийн 9.2.1, 9.2.2-т заасан мэдээлэлтэй мэдээллийн эзний зөвшөөрөл авахгүйгээр эрх бүхий этгээд хуульд заасан үндэслэл, журмын дагуу танилцах, ашиглах, эсхүл гуравдагч этгээдэд дамжуулна.

9.5.Мэдээлэл хариуцагчид байгаа хязгаарлалттай мэдээллийг тухайн мэдээллийн эзэн өөрөө хэдийд ч авч ашиглаж болно.

9.6.Мэдээллийн эзнээс зөвшөөрөл авахдаа дараах нөхцөлийг танилцуулна:

9.6.1.мэдээлэл авах зорилго;

9.6.2.мэдээлэл авагч нь хувь хүн бол эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, хуулийн этгээд бол хуулийн этгээдийн нэр, холбоо барих хаяг, харилцах утасны дугаар;

9.6.3.мэдээлэл хариуцагчийн нэр, холбоо барих хаяг, харилцах утасны дугаар;

9.6.4. авах мэдээллийн жагсаалт, мэдээлэл авах хэлбэр;
9.6.5. мэдээлэл боловсруулах, ашиглах хүрээ, хадгалах хугацаа;

9.6.6. мэдээллийг ил болгох эсэх;
9.6.7. мэдээллийг бусдад дамжуулах эсэх;
9.6.8. зөвшөөрлөө цуцлах хэлбэр.

9.7. Мэдээллийн эзэн зөвшөөрлөө хэдийд ч цуцалж болох бөгөөд зөвшөөрлөө цуцлахаас өмнө мэдээлэл хариуцагчийн тухайн мэдээллийг гуравдагч этгээдэд өгсөн, дамжуулсан ажиллагааг хууль ёсны гэж үзнэ.

9.8. Мэдээлэл хариуцагчийн худалдан авах ажиллагаа, тендер сонгон шалгаруулалтын ил тод байдлыг хангах зорилгоор тендерт шалгарсан оролцогчийн зөвшөөрлийг үндэслэн тендерийн нууцлаагүй хэсгийг бусад оролцогчид ил болгоход энэ хуулийн 9.7 дахь хэсэг хамаарахгүй.

9.9. Мэдээллийн эзэн зөвшөөрлөө бичгээр өгч, цуцална.

9.10. Мэдээллийн эзэн Иргэний хуулийн⁷ 16, 17, 18, 19 дүгээр зүйлд заасан хүн бол түүнд хамаарах хязгаарлалттай мэдээллийг түүний хууль ёсны төлөөлөгчийн зөвшөөрлийн үндсэн дээр өгнө.

9.11. Мэдээлэл хариуцагч нь хүн, хуулийн этгээдэд хамаарах хязгаарлалттай мэдээллийг мэдээллийн эзний зөвшөөрлийг үндэслэн бусдад өгсөн, дамжуулснаа нотлох үүрэгтэй.

9.12. Төрийн байгууллага болон хуульд заасан бусад этгээд чиг үүргээ хэрэгжүүлэхдээ хуульд заасан үндэслэл, журмын дагуу хязгаарлалттай мэдээллийг ашиглах бол мэдээллийн эзний зөвшөөрөл шаардахгүй.

9.13. Энэ хуулийн 9.12-т заасны дагуу мэдээлэл хариуцагч мэдээллийг гуравдагч этгээдэд өгсөн, дамжуулсан бол мэдээллийн эзэнд энэ талаар хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдэл хүргүүлнэ.

9.14. Мэдээлэл хариуцагч хязгаарлалттай мэдээллийг ашиглах хүсэлт гаргасан, гуравдагч этгээдэд өгсөн, дамжуулсан талаарх бүртгэл хөтөлнө.

9.15. Энэ хуулийн 9.14-т заасан бүртгэлд хүсэлт гаргасан этгээд, он, сар, өдөр, мэдээллийн эзнийг тодорхойлох мэдээлэл, зөвшөөрөл өгсөн хэлбэр, баталгаажуулалт, он, сар, өдөр, цахим тодорхойлогч, байгууллага, албан тушаалтны хандсан он, сар, өдөр, авсан мэдээллийн агуулга,

⁷ Иргэний хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2002 оны 07 дугаарт нийтлэгдсэн.

мэдээлэл авсан зорилго, мэдээлэл ашигласан этгээд нь хувь хүн бол эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, хуулийн этгээд бол хуулийн этгээдийн нэр, албан тушаалтны эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, харилцах утасны дугаар зэрэг мэдээллийг тусгасан байна.

9.16.Энэ хуулийн 9.13, 9.14-т заасан мэдэгдэл хүргүүлэх, бүртгэл хөтлөх журмыг Засгийн газар батална.

9.17.Хязгаарлалттай мэдээллийг гуравдагч этгээдэд өгсөн, дамжуулсан үйл ажиллагаа, мэдээлэл хүссэн бүртгэл болон дараах мэдээлэлтэй мэдээллийн эзэн танилцах эрхтэй:

- 9.17.1.мэдээлэл авсан этгээд;
- 9.17.2.авсан мэдээллийн жагсаалт, мэдээлэл авсан хэлбэр;
- 9.17.3.мэдээлэл авсан он, сар, өдөр;
- 9.17.4.тухайн мэдээллийг авах хууль зүйн үндэслэл.

9.18.Энэ хуулийн 9.17-д заасны дагуу гаргасан танилцах хүсэлтийг мэдээлэл хариуцагч хүлээн авсан өдрөөс хойш ажлын таван өдрийн дотор шийдвэрлэнэ.

9.19.Хязгаарлалттай мэдээллийг гүйцэтгэх ажлын хүрээнд эрх бүхий байгууллагад дамжуулсан бол энэ хуулийн 9.13, 9.17, 9.18 дахь хэсэг үйлчлэхгүй.

10 дугаар зүйл.Хаалттай мэдээлэл

10.1.Хаалттай мэдээлэлд дараах мэдээлэл хамаарна:

- 10.1.1.төрийн нууцад хамааруулсан мэдээлэл;
- 10.1.2.Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 12.3-т заасан мэдээлэл;
- 10.1.3.хуульд заасан бусад мэдээлэл.

10.2.Хаалттай мэдээлэлтэй хуульд заасан үндэслэл, журмын дагуу танилцаж, ашиглаж, ил болгоно.

10.3.Хүнд хамаарах хаалттай мэдээллийг мэдээллийн эзний зөвшөөрлөөр хуульд заасан зорилго, нөхцөл, журмын дагуу ашиглана.

11 дүгээр зүйл.Нийтийн мэдээллийг устгах, өөрчлөлт оруулах

11.1.Мэдээлэл хариуцагч цуглуулж, боловсруулж, ашиглаж байгаа нийтийн мэдээллийг дараах үндэслэлээр устгана:

11.1.1.тухайн мэдээллийг хуульд заасан үндэслэл, журмын дагуу цуглуулж, боловсруулж, ашиглаагүй бол мэдээллийн эзний хүсэлтээр;

11.1.2.хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ, хуулийн хүчин төгөлдөр шүүхийн шийдвэрээр мэдээллийг устгахаар мэдээлэл хариуцагчид үүрэг хүлээлгэсэн;

11.1.3.хуульд заасан бусад.

11.2.Энэ хуулийн 11.1-д зааснаас бусад тохиолдолд нийтийн мэдээллийг устгахыг хориглоно.

11.3.Өөрт хамаарах мэдээлэл нь алдаатай, буруу ташаа, худал байх тохиолдолд мэдээллийн эзэн мэдсэн даруйд мэдээлэл хариуцагчид мэдэгдэж, холбогдох нотлох баримтыг хүргүүлэн мэдээллийг үнэн зөв болгож, өөрчлөлт оруулах эрхтэй.

12 дугаар зүйл.Нийтийн мэдээллийг нээлттэй өгөгдөл болгох

12.1.Хүн, хуулийн этгээдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг зөрчихгүйгээр, тэдгээрийн эрэлт, хэрэгцээг харгалзан эдийн засаг, бизнесийг дэмжих, судалгаа, шинжилгээний ажлыг хөгжүүлэх, мэдээллийн ил тод байдал, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор нээлттэй, хязгаарлалттай болон хаалттай мэдээллийн хүн, хуулийн этгээд, төрийн болон албаны нууцад хамаарах мэдээллийг тодорхойлох боломжгүй болгон боловсруулж, нээлттэй өгөгдөл болгож болно.

12.2.Энэ хуулийн 12.1-д заасан нээлттэй өгөгдлийг мэдээлэл хариуцагч өөрийн цахим хуудас болон төрийн нээлттэй өгөгдлийн нэгдсэн системд нийтэлнэ.

12.3.Нээлттэй өгөгдлийг төлбөртэй болон төлбөргүйгээр ашиглуулж болох бөгөөд хандахад хялбар байх, хуулах, эрэмбэлэх, хайлт хийх боломжтой байх, ашиглах нөхцөлийг тодорхойлсон байна.

12.4.Мэдээлэл хариуцагч өөрийн боловсруулсан нээлттэй өгөгдлийг тогтмол шинэчилж байна.

12.5.Мэдээлэл хариуцагчаас нээлттэй өгөгдөл бий болгох, нийтлэх, ашиглах нөхцөл, журам, нээлттэй өгөгдөлд тавигдах шаардлага болон төрийн нээлттэй өгөгдлийн нэгдсэн системийн үйл ажиллагааны журмыг цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг харгалзан Засгийн газар батална.

12.6.Нээлттэй өгөгдлийн жагсаалт, нээлттэй өгөгдлийг нийтлэх хугацааг Засгийн газар тогтооно.

12.7.Хууль болон энэ хуулийн 12.6-д заасан жагсаалтад заасан нээлттэй өгөгдлийг үнэ төлбөргүй нийтэлнэ.

12.8.Энэ хуулийн 12.6-д заасан жагсаалтад ороогүй, эсхүл нээлттэй өгөгдлийг нийтлэхээс өмнө авах хүсэлт гаргасан бол мэдээлэл хариуцагч нээлттэй өгөгдлийг төлбөртэйгээр өгч болно.

12.9.Энэ хуулийн 12.8-д заасан төлбөр тооцох аргачлалыг Засгийн газар батална.

12.10.Дараах тохиолдолд нээлттэй өгөгдлийг нийтлэхийг хориглоно:

12.10.1.тухайн нээлттэй өгөгдлөөр дамжуулан төрийн болон албаны нууц, хүн, хуулийн этгээдийг тодорхойлох боломжтой бол;

12.10.2.тухайн нээлттэй өгөгдөл нь оюуны өмчийн эрхийг зөрчихөөр бол;

12.10.3.тухайн нээлттэй өгөгдлийг нийтэлснээр хүн, хуулийн этгээдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг зөрчихөөр бол;

12.10.4.хуульд заасан бусад.

12.11.Нээлттэй өгөгдөл нь хүн, хуулийн этгээдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн талаар ирүүлсэн гомдлыг мэдээлэл хариуцагч ажлын 10 өдрийн дотор шийдвэрлэнэ.

12.12.Энэ хуулийн 12.11-д заасан үндэслэлээр гомдол ирүүлсэн тохиолдолд мэдээлэл хариуцагч нь тухайн нээлттэй өгөгдөлд хандах хандалтыг гомдол шийдвэрлэх хүртэл хугацаанд түр зогсооно.

12.13.Энэ хуулийн 12.11-д заасан гомдлыг хянан шийдвэрлэсэн мэдээлэл хариуцагчийн шийдвэрийг хүн, хуулийн этгээд эс зөвшөөрвөл шүүхэд гомдол гаргаж болно.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ МЭДЭЭЛЭЛ АВАХ ЭРХИЙГ ХАНГАХ

13 дугаар зүйл.Хүн, хуулийн этгээд мэдээлэл авах

13.1.Хүн, хуулийн этгээд мэдээллийг хүсэлт гаргаж, эсхүл цахим хэлбэрээр, нээлттэй, ил тод байршуулсан мэдээллийг хүсэлт гаргалгүйгээр тухайн цахим хуудсанд хандаж авч болно.

13.2.Нээлттэй мэдээлэл авах бол хүсэлтийг амаар болон бичгээр, хязгаарлалттай мэдээлэл авах бол хүсэлтийг бичгээр гаргана.

13.3.Цаасан болон хуульд заасны дагуу цахим хэлбэрээр гаргасан хүсэлтийг бичгээр гаргасан хүсэлт гэж үзнэ.

13.4.Бичгээр гаргасан хүсэлтэд дараах мэдээллийг тусгасан байна:

13.4.1.хүсэлт гаргагч нь хувь хүн бол эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, хуулийн этгээд бол хуулийн этгээдийн нэр;

13.4.2.хүсэлт гаргагчийн оршин суугаа, эсхүл оршин байгаа газрын хаяг, шуудангийн хаяг, харилцах утасны дугаар;

13.4.3.хязгаарлалттай мэдээлэл авах бол мэдээлэл авах зорилго, мэдээллийн эзний зөвшөөрөл;

13.4.4.мэдээллийн агуулга, мэдээлэл хүлээн авах хэлбэр.

13.5.Цаасан хэлбэрээр гаргах хүсэлтийг хүн гарын үсэг зурж, хуулийн этгээд бол хуулийн этгээдийг төлөөлөх эрх бүхий этгээд гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулна.

13.6.Хүн, хуулийн этгээдийн цахим хэлбэрээр гаргасан хүсэлт нь тухайн хүн, хуулийн этгээдийг хуульд заасан журмын дагуу таньж баталгаажуулах боломжтой байна.

13.7.Хүсэлт гаргагч хүн хүсэлтдээ хүндэтгэн үзэх шалтгаанаар гарын үсгээ зурж чадахгүй бол түүнийг төлөөлөн хууль ёсны төлөөлөгч нь гарын үсэг зурна.

13.8.Хүсэлтийг иргэд хамтран гаргасан бол түүнд бүгд гарын үсэг зурах, эсхүл тэдгээрийн төлөөлөгч гарын үсэг зурж, төлөөлөх эрхийг нотлох баримт бичгийг хавсаргана.

13.9.Хүсэлтэд хуульд зааснаас бусад шаардлага тавихыг хориглоно.

14 дүгээр зүйл.Хүсэлт гаргагчийн эрх, үүрэг

14.1.Хүсэлт гаргагч мэдээлэл авах талаар дараах эрх эдэлнэ:

14.1.1.мэдээлэл авах хэлбэрээ сонгох;

14.1.2.нээлттэй мэдээлэл авах бол мэдээлэл авах зорилго, үндэслэлээ тайлбарлахгүй байх;

14.1.3.мэдээлэлтэй холбогдсон асуудлаар нэмэлт тайлбар авах;

14.1.4.мэдээллийн агуулгын талаар тайлбарлуулах;

14.1.5.мэдээллийн албан ёсны эх сурвалжийг мэдэх;

14.1.6.мэдээлэл авах эрхийг нь зөрчсөн гэж үзвэл мэдээлэл хариуцагчийн дээд шатны байгууллага, албан тушаалтанд, дээд шатны байгууллага, албан тушаалтан байхгүй бол шүүхэд гомдол гаргах;

14.1.7.мэдээллийг нээлттэй өгөгдөл болгох талаар холбогдох мэдээлэл хариуцагчид хүсэлт гаргах;

14.1.8.хуульд заасан бусад.

14.2.Хүсэлт гаргагч мэдээлэл авах эрхээ хөндөгдсөн гэж үзвэл Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комисст гомдол гаргаж болно.

14.3.Хүн, хуулийн этгээд мэдээлэл авах талаар дараах үүрэг хүлээнэ:

14.3.1.хуульд заасан мэдээлэл авах журмыг биелүүлэх;

14.3.2.мэдээлэл авах эрхээ эдлэхдээ Монгол Улсын Үндсэн хууль, бусад хууль, бусдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг зөрчихгүй байх;

14.3.3.авах мэдээллээ боломжит байдлаар тодорхойлсон байх;

14.3.4.хуульд заасан бусад.

15 дугаар зүйл.Мэдээлэл авах хүсэлт бүртгэх, шийдвэрлэх

15.1.Мэдээлэл хариуцагч мэдээлэл авах хүсэлтийг хүлээн авч, бүртгэл хөтөлж, энэ хуулийн 13 дугаар зүйлд заасан шаардлагыг хангасан эсэхийг хянан үзэж дараах шийдвэрийн аль нэгийг гаргана:

15.1.1.хүсэлтийг хүлээн авч, мэдээллээр хангах;

15.1.2.хүсэлтийг холбогдох мэдээлэл хариуцагчид шилжүүлэх;

15.1.3.хүсэлтийг буцаах.

15.2.Энэ хуулийн 15.1-д заасан бүртгэлд дараах зүйлийг тусгана:

15.2.1.хүсэлт гаргасан хүн, хуулийн этгээдийн нэр, харилцах утасны дугаар, хаяг;

15.2.2.хүссэн мэдээллийн товч агуулга;
15.2.3.хүсэлт хүлээн авсан, мэдээлэл өгсөн он, сар, өдөр, хэлбэр;

15.2.4.хүсэлтийг буцаасан тохиолдолд буцаасан үндэслэл, хэлбэр;

15.2.5.мэдээллийг бүрэн, эсхүл хэсэгчлэн өгсөн эсэх;
15.2.6.шаардлагатай бусад.

15.3.Энэ хуулийн 13 дугаар зүйлд заасан шаардлагыг хангаагүй, эсхүл урд өмнө нь хариу өгсөн асуудлаар дахин хандсан, эсхүл хүсэлтэд дурдсан мэдээлэл байхгүй бөгөөд хүсэлтийг холбогдох байгууллагад шилжүүлэх боломжгүй бол уг хүсэлтийг буцааж болох ба үндэслэлийг тодорхой заана.

15.4.Мэдээлэл хариуцагч тухайн байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой, хуулиар нээлттэй, ил тод байлгах мэдээллийг хүн, хуулийн этгээдэд тэдгээрийн хүсэлтийг үндэслэн бүрэн гүйцэд, үнэн зөв, тодорхой өгнө.

15.5.Мэдээллийг амаар, бичгээр, цахим болон хуульд харшлахгүй бусад хэлбэрээр өгч болох бөгөөд хүн, хуулийн этгээдийг хүсвэл мэдээлэлтэй биечлэн танилцуулж болно.

15.6.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол хүсэлтийг хүлээн авсан мэдээлэл хариуцагч мэдээллийг дараах хугацаанд өгнө:

15.6.1.шууд өгөх боломжтой мэдээллийг хүсэлтийг хүлээн авсан даруй;

15.6.2.энэ хуулийн 15.6.1-д зааснаас бусад мэдээлэл авах хүсэлтийг хүлээн авснаас хойш ажлын таван өдрийн дотор.

15.7.Тухайн мэдээллийн цар хүрээ, мэдээллийг бэлтгэх шаардлагатай хугацааг харгалзан энэ хуулийн 15.6-д заасан хугацааг тухайн мэдээлэл хариуцагчийн эрх бүхий албан тушаалтан ажлын 10 хүртэл өдрөөр сунгаж болно.

15.8.Хүсэлтийг иргэд хамтран гаргасан бол тэдгээрийг төлөөлөх эрх бүхий хүнд мэдээллийг өгнө.

15.9.Мэдээллийг өгсөн он, сар, өдөр, хариу бэлтгэсэн албан тушаалтны нэр, мэдээлэл олгосон хэлбэр, мэдээллийг бүрэн, эсхүл хэсэгчилж өгсөн эсэх зэрэг мэдээллийг тусган бүртгэл хөтөлнө.

15.10.Цахим мэдээллийн сангаас авч болох мэдээллийн цахим холбоосыг хүсэлт гаргагчид мэдэгдсэнээр хүсэлтийг шийдвэрлэсэнд тооцно.

16 дугаар зүйл.Мэдээлэл өгөх үйлчилгээний зардал

16.1.Хүн, хуулийн этгээд цаасан хэлбэрээр мэдээлэл авахдаа хуульд өөрөөр заагаагүй бол мэдээлэл өгөхтэй холбогдон гарсан зардлыг төлнө.

16.2.Энэ хуулийн 16.1-д заасан зардал нь уг мэдээллийг өгөхтэй холбогдон гарах хувилах, шуудангаар хүргүүлэх зэрэг шууд зардлаас ихгүй байна.

16.3.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол хүн, хуулийн этгээд цахим хэлбэрээр мэдээлэл авахад энэ хуулийн 16.1-д заасан зардлыг төлөх үүрэг хүлээхгүй.

16.4.Энэ хуулийн 16.1-д заасан зардлын хэмжээг энэ хуульд заасны дагуу мэдээлэл хариуцагч тогтоох бөгөөд зардал тооцох аргачлал, зардлыг төлөх, түүнээс хөнгөлөх, чөлөөлөх журмыг Засгийн газар батална.

16.5.Энэ хуулийн 16.1-д заасан зардлыг хууль тогтоомжид заасан бусад төлбөр, хураамжтай давхардуулан авахгүй.

17 дугаар зүйл.Мэдээлэл авах эрхийг хангах талаарх мэдээлэл хариуцагчийн хүлээх үүрэг

17.1.Мэдээлэл хариуцагч хуульд өөрөөр заагаагүй бол хүн, хуулийн этгээдийн мэдээлэл авах эрхийг хангах талаар дараах үүрэг хүлээнэ:

17.1.1.хүсэлт гаргагчийг хүлээн авч уулзах байр, хүсэлтийг хүлээн авах цагийн хуваарийг нийтэд мэдээлэх;

17.1.2.хуульд заасан журмын дагуу мэдээллийг хүн, хуулийн этгээд саадгүй авах нөхцөлийг бүрдүүлэх;

17.1.3.хүн, хуулийн этгээдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн аливаа шийдвэр, үйл ажиллагааны талаар урьдчилан мэдээлэх;

17.1.4.мэдээлэл авах хүсэлт, түүнийг шийдвэрлэсэн үйл ажиллагааны талаарх бүртгэлийг хөтлөх;

17.1.5.мэдээлэл авах хүсэлтийг энэ хуульд заасан хугацаанд шийдвэрлэх;

17.1.6.мэдээлэл авах хүсэлтийг шийдвэрлэж, хариуг хүсэлт гаргагчийн сонгосон хэлбэрээр өгөх;

17.1.7.хүсэлтэд дурдсан мэдээлэл нь хаалттай, эсхүл хүсэлт гаргагчид хамаарахгүй хязгаарлалттай мэдээлэл бөгөөд мэдээллийн эзний зөвшөөрөлгүй бол, эсхүл хүсэлт нь хуульд заасан шаардлагыг хангаагүй бол энэ талаар үндэслэл бүхий хариу өгөх;

17.1.8.энэ хуулийн биелэлтийг хангах талаар авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайланг харьяалах дээд шатны байгууллагад жил бүр тайлагнах;

17.1.9.энэ хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан мэдээллийг ил тод, нээлттэй байлгах, цахим хуудсаар нээлттэй мэдээлэлтэй танилцах нөхцөлийг бүрэн ханган байршуулах, мэдээллийг тухай бүр шинэчлэх;

17.1.10.нээлттэй өгөгдлийн жагсаалтын дагуу төрийн нээлттэй өгөгдлийн нэгдсэн системд холбогдох нөхцөл, шаардлагыг хангасан нээлттэй өгөгдлийг энэ хуулийн 12.6-д заасан хугацаанд нийтлэх, тухай бүр шинэчлэх;

17.1.11.хуульд заасан бусад.

17.2.Мэдээлэл хариуцагч хүн, хуулийн этгээд мэдээлэл авах эрхээ хэрэгжүүлэхэд нь саад учруулахыг хориглоно.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ДЭД БҮТЭЦ

18 дугаар зүйл.Нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц

18.1.Нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц нь үндсэн систем, дэмжих систем, мэдээлэл хариуцагчийн систем, мэдээллийн сүлжээ болон нийтийн мэдээллийн сангаас бүрдэнэ.

18.2.Энэ хуульд заасан үндсэн систем, дэмжих систем, мэдээлэл хариуцагчийн систем нь нийтийн мэдээллийн системд хамаарна.

18.3.Үндсэн систем нь суурь болон төрөлжсөн мэдээллийн сангийн мэдээллийг төрийн байгууллага, хүн, хуулийн этгээд ашиглах, мэдээлэл солилцох боломжийг бүрдүүлсэн төрийн мэдээлэл солилцооны систем байна.

18.4.Дэмжих систем нь үндсэн болон мэдээлэл хариуцагчийн системийн хэвийн, найдвартай, аюулгүй ажиллагааг хангах зорилго бүхий бие даасан мэдээллийн систем байна.

18.5.Дэмжих системд дараах систем хамаарна:

- 18.5.1. танилт, нэвтрэлтийн систем;
- 18.5.2. нийтийн түлхүүрийн дэд бүтэц;
- 18.5.3. албан бичиг солилцооны дундын систем;
- 18.5.4. мэдээлэл солилцооны бүртгэлийн систем;
- 18.5.5. мэдэгдэл хүргэх систем;
- 18.5.6. төрийн үйлчилгээний нэгдсэн систем;
- 18.5.7. төлбөр тооцооны систем;
- 18.5.8. хуульд заасан бусад;
- 18.5.9. Засгийн газраас шаардлагатай гэж үзсэн бусад систем.

18.6.Мэдээлэл хариуцагчийн систем нь төрөөс баримтлах харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн чиглэл, мэдээллийн аюулгүй байдлын стандартад нийцсэн байна.

18.7.Мэдээлэл хариуцагч, хүн, хуулийн этгээд нь үндсэн болон дэмжих системд холбогдоход энэ хуулийн 18.11-д заасан болон бусад хуульд заасан нөхцөл, шаардлагыг хангасан байна.

18.8.Үндсэн системийг цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага Засгийн газрын шийдвэрээр үүсгэх бөгөөд тус системийн үйл ажиллагааг хариуцан зохион байгуулж, хяналт тавина.

18.9.Мэдээлэл хариуцагч хоорондоо болон мэдээлэл хариуцагчаас хүн, хуулийн этгээдтэй цахим хэлбэрээр мэдээлэл солилцохдоо үндсэн системийг ашиглана.

18.10.Үндсэн системийн үйл ажиллагааг зохицуулах, систем ашиглаж үйлчилгээ үзүүлэх, мэдээлэл солилцох журмыг Засгийн газар батална.

18.11.Үндсэн систем, дэмжих системийн техникийн нөхцөл, шаардлага, заавар, аргачлалыг цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага батална.

18.12.Үндсэн системийг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт байршуулна.

18.13.Мэдээлэл хариуцагч нь хүн, хуулийн этгээдэд үйлчилгээ үзүүлэхдээ энэ хуулийн 18.3-т заасан үндсэн системээр дамжуулан олж авах, солилцох боломжтой мэдээллийг хүн, хуулийн этгээдээс шаардахгүй.

18.14.Энэ хуулийн 18.13-т заасан мэдээллийг мэдээлэл хариуцагч энэ хуулийн 18.3-т заасан үндсэн системээс татан авч бүрдүүлнэ.

18.15.Мэдээлэл хариуцагчаас бусад хуулийн этгээд нь хүн, хуулийн этгээдэд үзүүлэх үйлчилгээгээ энэ хуулийн 18.11-д заасан нөхцөл, шаардлагыг хангаж, үндсэн болон дэмжих системийг ашиглан үзүүлж болно.

18.16.Энэ хуулийн 18.15-д заасан хуулийн этгээд үндсэн болон дэмжих систем ашиглан үйлчилгээ үзүүлэх бол цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай гэрээ байгуулна.

18.17.Энэ хуулийн 18.16-д заасан гэрээний загвар, зардал тооцох аргачлал, гэрээ байгуулах журмыг Засгийн газар батална.

18.18.Нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц нь эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон цагийн улсын эталоныг ашиглана.

19 дүгээр зүйл.Танилт, нэвтрэлтийн систем

19.1.Төрөөс хүн, хуулийн этгээдэд цахим хэлбэрээр үйлчилгээ үзүүлэхдээ хүн, хуулийн этгээдийг цахим гарын үсэг болон Засгийн газраас тогтоосон арга, хэрэгсэл бүхий танилт, нэвтрэлтийн системийг ашиглан танина.

20 дугаар зүйл.Нийтийн түлхүүрийн дэд бүтэц

20.1.Нийтийн түлхүүрийн дэд бүтэцтэй холбогдсон харилцааг тухайлсан хуулиар зохицуулна.

21 дүгээр зүйл.Албан бичиг солилцооны дундын систем

21.1.Мэдээлэл хариуцагч хоорондоо албаны цахим шуудангаас бусад хэлбэрээр цахимаар албан бичиг илгээх, хүлээн авахдаа албан бичиг солилцооны дундын системтэй холбогдож, ашиглана.

21.2.Хүн, хуулийн этгээд нь мэдээлэл хариуцагчтай албаны цахим шуудангаас бусад хэлбэрээр цахимаар албан бичиг илгээх, хүлээн авахдаа албан бичиг солилцооны дундын системтэй холбогдож, ашиглаж болно.

22 дугаар зүйл.Мэдээлэл солилцооны бүртгэлийн систем

22.1.Үндсэн системээр илгээсэн, хүлээн авсан мэдээллийг илгээсэн, хүлээн авсан хугацаа, илгээгч, хүлээн авагч, мэдээллийн агуулгыг илэрхийлсэн дахин давтагдашгүй утга болон бусад мэдээллийг мэдээлэл солилцооны бүртгэлийн системээр бүртгэнэ.

23 дугаар зүйл.Мэдэгдэл хүргэх систем

23.1.Мэдээлэл хариуцагч мэдэгдэл хүргэх системийг ашиглан хүн, хуулийн этгээдэд дараах тохиолдолд цахим хэлбэрээр мэдэгдэл хүргэнэ:

23.1.1.хүн, хуулийн этгээдэд хамаарах хаалттай, хязгаарлалттай мэдээлэлд бусад этгээд хандсан;

23.1.2.мэдээлэл хариуцагчид гаргасан хүсэлт, гомдлын шийдвэрлэлтийн явц, шийдвэрийн талаарх;

23.1.3.хүн, хуулийн этгээдэд төрийн үйлчилгээ авах шаардлага гарсан талаарх сануулга;

23.1.4.татвар төлөлт, торгох шийтгэлийн төлбөрийн талаарх;

23.1.5.ард нийтийн санал асуулга болон сонгуулийн санал өгөх өдрийн тов.

23.2.Мэдээлэл хариуцагч энэ хуулийн 23.1-д зааснаас бусад хүлээн авч болох мэдэгдэл, түүнийг хүлээн авах боломжтой хэлбэрийн талаар хүн, хуулийн этгээдэд мэдээлж болно.

23.3.Иргэний улсын бүртгэлийн тухай хуулийн⁸ 4.1.1-д заасан иргэний бүртгэлийн дугаараар хүнд, хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн дугаараар хуулийн этгээдэд цахим шуудангийн хаягийг хүн, хуулийн этгээдийн хүсэлтээр мэдэгдэл хүргэх системд үүсгэнэ.

23.4.Хүн, хуулийн этгээд энэ хуулийн 23.3-т зааснаас бусад цахим шуудангийн хаягийг мэдэгдэл хүргэх системд бүртгүүлсний үндсэн дээр хэрэглэж болно.

23.5.Хаалттай, хязгаарлалттай мэдээллийг гүйцэтгэх ажлын хүрээнд эрх бүхий байгууллагад дамжуулсан бол энэ хуулийн 23.1.1 дэх заалт үйлчлэхгүй.

⁸ Иргэний улсын бүртгэлийн тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2018 оны 28 дугаарт нийтлэгдсэн.

24 дүгээр зүйл.Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн систем

24.1.Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн систем нь хүн, хуулийн этгээдэд нийтийн мэдээлэл, төрийн болон бусад үйлчилгээг цахим хэлбэрээр хүргэх хэрэгсэл байна.

24.2.Мэдээлэл хариуцагч нь хүн, хуулийн этгээдэд цахим хэлбэрээр үзүүлж байгаа үйлчилгээгээ төрийн үйлчилгээний нэгдсэн системийг ашиглан үзүүлнэ.

24.3.Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн системээр дамжуулан мэдээлэл хариуцагчаас олгох лавлагаа, тодорхойлолтын загварыг Засгийн газар батална.

24.4.Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн системээс олгосон давтагдашгүй дугаар бүхий цахим баримт бичиг нь цаасан баримт бичгийн нэгэн адил хүчинтэй байна.

25 дугаар зүйл.Төлбөр тооцооны систем

25.1.Төлбөр тооцооны системтэй холбогдсон харилцааг тухайлсан хуулиар зохицуулна.

26 дугаар зүйл.Төрийн мэдээллийн нэгдсэн сүлжээ

26.1.Төрийн мэдээллийн нэгдсэн сүлжээтэй холбогдсон харилцааг тухайлсан хуулиар зохицуулна.

27 дугаар зүйл.Нийтийн мэдээллийн сан

27.1.Нийтийн мэдээллийн сан дараах төрөлтэй байна:

- 27.1.1.суурь мэдээллийн сан;
- 27.1.2.төрөлжсөн мэдээллийн сан;
- 27.1.3.байгууллагын мэдээллийн сан.

27.2.Суурь мэдээллийн санг хуулиар эрх олгогдсон байгууллага хуульд заасны дагуу үүсгэн бүрдүүлэх бөгөөд уг мэдээллийн сан нь анхдагч эх сурвалж байна.

27.3.Суурь мэдээллийн санд Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн⁹ 6, 7, 8 дугаар зүйл, Геодези, зураг зүйн тухай хуулийн¹⁰ 9 дүгээр зүйлд заасан мэдээллийн сан хамаарна.

⁹ Улсын бүртгэлийн ерөнхий хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2018 оны 28 дугаарт нийтлэгдсэн.

¹⁰ Геодези, зураг зүйн тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 1997 оны 11 дугаарт нийтлэгдсэн.

27.4.Суурь мэдээллийн сангийн мэдээлэлд үндэслэн, эсхүл мэдээлэл хариуцагчаас хууль тогтоомжоор хүлээсэн чиг үүргийнхээ хүрээнд төрөлжсөн мэдээллийн санг үүсгэнэ.

27.5.Байгууллагын мэдээллийн санд суурь болон төрөлжсөн мэдээллийн сан хамаарахгүй, мэдээлэл хариуцагчийн дотоод үйл ажиллагаанд зориулсан мэдээллийн сан хамаарна.

27.6.Суурь болон төрөлжсөн мэдээллийн сантай давхардуулан мэдээллийн сан үүсгэхийг хориглоно.

27.7.Суурь болон төрөлжсөн мэдээллийн санг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт байршуулна.

27.8.Мэдээлэл хариуцагч суурь болон төрөлжсөн мэдээллийн санг цахим хэлбэрээр шинээр үүсгэх, бүтцийн өөрчлөлт оруулах, ашиглалтаас гаргах тухай бүр цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад бүртгүүлнэ.

27.9.Суурь болон төрөлжсөн мэдээллийн санг цахим хэлбэрээр шинээр үүсгэх, бүтцийн өөрчлөлт оруулах, ашиглалтаас гаргах нөхцөл, бүртгүүлэх журмыг Засгийн газар батална.

27.10.Цахим хэлбэрээр үүсгэх нийтийн мэдээллийн сан нь нэгдсэн ангилал, код, тайлбартай байна.

27.11.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол энэ хуулийн 27.10-т заасан нэгдсэн ангилал, код, тайлбарыг цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага холбогдох мэдээлэл хариуцагчтай хамтран батална.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ ТӨРИЙН ЦАХИМ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

28 дугаар зүйл.Нийтийн мэдээллийн дэд бүтцийн ерөнхий төлөвлөлт

28.1.Нийтийн мэдээллийн дэд бүтцийн ерөнхий төлөвлөлтийг Засгийн газар батална.

28.2.Мэдээлэл хариуцагч энэ хуулийн 28.1-д заасан ерөнхий төлөвлөлтөд нийцүүлэн байгууллагын нийтийн мэдээллийн дэд бүтцийн төлөвлөлтийг гарган хэрэгжүүлнэ.

28.3.Нийтийн мэдээллийн дэд бүтцийн төлөвлөлтийн нийтлэг журмыг Засгийн газар батална.

29 дүгээр зүйл.Нийтийн мэдээллийн систем байгуулах

29.1.Мэдээлэл хариуцагч нийтийн мэдээллийн систем үүсгэхийн өмнө дараах асуудлаар цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаар зөвлөмж, дүгнэлт гаргуулна:

29.1.1.нийтийн мэдээллийн систем хоорондын харилцан уялдаа;

29.1.2.нийтийн мэдээллийн системийн эдийн засгийн үр ашигтай байдал;

29.1.3.хэрэглэх технологийн нийцэл, хүний хэрэглээнд тохирсон байдал;

29.1.4.аюулгүй, найдвартай байдлын шийдэл;

29.1.5.бусад шаардлагатай асуудал.

29.2.Энэ хуулийн 34.1.2-т заасан стратеги төлөвлөгөө болон нийтийн мэдээллийн дэд бүтцэд хамаарах төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээ нь энэ хуулийн 28.1-д заасан ерөнхий төлөвлөлт, энэ хуулийн 32.1.10-т заасан баримтлах чиглэлтэй нийцсэн байна.

29.3.Энэ хуулийн 29.1, 29.2-т заасан үйл ажиллагаанд зөвлөмж, дүгнэлт гаргах журмыг цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

30 дугаар зүйл.Цахим баримт бичиг үйлдэх

30.1.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол мэдээлэл хариуцагч баримт бичгийг үйлдэх, дамжуулах, хүлээн авах, хадгалах, хамгаалах болон ашиглахдаа цахим баримт бичигт суурилна.

30.2.Төрийн байгууллага, албан тушаалтан хуульд заасан чиг үүргийнхээ хүрээнд цахим хэлбэрээр харилцахдаа албаны цахим шуудан болон энэ хуулийн 21, 23, 24 дүгээр зүйлд заасан дэмжих системийг ашиглана.

30.3.Цахим хэлбэрээр үйлдэгдээгүй баримт бичгийг цахим баримт бичигт хөрвүүлж болно.

30.4.Цахим баримт бичиг хөтлөлтийг Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийн 34.2-т заасан журмаар зохицуулна.

30.5.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол цахим баримт бичиг нь цаасан баримт бичигтэй нэгэн адил хүчинтэй байна.

ЗУРГАДУГААР БҮЛЭГ НИЙТИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ДЭД БҮТЭЦ БОЛОН ТӨРИЙН ЦАХИМ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТОГТОЛЦОО

31 дүгээр зүйл.Нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц болон төрийн цахим үйл ажиллагааны талаарх Засгийн газрын бүрэн эрх

31.1.Нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц болон төрийн цахим үйл ажиллагааны талаар Засгийн газар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

31.1.1.нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц, нээлттэй өгөгдөл бий болгох, төрийн цахим үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгийг жил бүрийн төсөвт тусган шийдвэрлэх, тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслээр хангах, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, технологийн шинэчлэл хийх, хүний нөөцийн хөгжлийн төсөл, хөтөлбөр баталж хэрэгжүүлэх;

31.1.2.нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц, төрийн цахим үйл ажиллагаанд хамаарах цахим төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээний нэгдсэн бүртгэл хөтлөх журам батлах;

31.1.3.хуульд заасан бусад.

32 дугаар зүйл.Цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын чиг үүрэг

32.1.Цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

32.1.1.нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц, төрийн цахим үйл ажиллагаа, нээлттэй өгөгдлийн талаар төрөөс баримтлах бодлого, нийтийн мэдээллийн дэд бүтцийн ерөнхий төлөвлөлтийн төслийг боловсруулах;

32.1.2.нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц, төрийн цахим үйл ажиллагаа, нээлттэй өгөгдлийн талаарх хууль тогтоомж, Засгийн газар болон эрх бүхий бусад байгууллагын шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангах;

32.1.3.нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц, төрийн цахим үйл ажиллагааны талаар хуулиар эрх олгосны дагуу дүрэм, журам, заавар, аргачлал баталж, хэрэгжилтийг хангах;

32.1.4.үндсэн систем, дэмжих системийн үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох арга хэмжээг авах;

32.1.5.нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц, төрийн цахим үйл ажиллагааны талаарх эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох талаар санал боловсруулах;

32.1.6.хариуцсан асуудлаар олон улс, бүс нутаг, гадаад улсын нийтийн мэдээллийн системийн байгууллагатай хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх;

32.1.7.нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц, төрийн цахим үйл ажиллагаанд хамаарах цахим төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээний нэгдсэн бүртгэл хөтлөх;

32.1.8.энэ хуулийн 29 дүгээр зүйлд заасны дагуу мэдээлэл хариуцагчийн хэрэгжүүлэх нийтийн мэдээллийн системд зөвлөмж, дүгнэлт гаргах;

32.1.9.нийтийн мэдээллийн дэд бүтцийн ерөнхий төлөвлөлтийн хэрэгжилтэд хяналт тавих;

32.1.10.нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц, нээлттэй өгөгдөл хөгжүүлэхэд ашиглах технологийн талаар баримтлах чиглэлийг батлах, хэрэгжилтэд хяналт тавих;

32.1.11.суурь болон төрөлжсөн мэдээллийн сан, нээлттэй өгөгдлийн бүртгэл хөтлөх;

32.1.12.Үндэсний дата төвийн дүрэм, стратеги, үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, батлагдсан төсвийн хүрээнд бүтэц, орон тоог батлах;

32.1.13.мэдээлэл хариуцагчийн нийтийн мэдээллийн систем, цахим үйл ажиллагаа хариуцсан нэгж, албан тушаалтныг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах;

32.1.14.үндсэн систем, дэмжих системд холбогдох журам, заавар, аргачлалын хэрэгжилтийг зохион байгуулан ажиллах;

32.1.15.үндсэн систем, дэмжих систем, төрийн нээлттэй өгөгдлийн нэгдсэн системийг хариуцах;

32.1.16.нээлттэй өгөгдөл бий болгох талаар мэдээлэл хариуцагчийг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах;

32.1.17.нээлттэй өгөгдлийн нөхцөл, шаардлага, стандарт боловсруулж, эрх бүхий байгууллагаар батлуулах;

32.1.18.нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц, төрийн цахим үйл ажиллагаа, нээлттэй өгөгдлийн талаар олон нийтэд сурталчлах, иргэний харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн талаарх мэдлэгийг дээшлүүлэх арга хэмжээ, сургалт зохион байгуулах;

32.1.19.энэ хуулийн 8.16-д заасан цахим хуудас хөтлөх, ил тод, нээлттэй мэдээллийг цахим хэлбэрээр байршуулж, нийтлэх, шинэчлэх, хяналт тавих журмын төсөл боловсруулах;

32.1.20.хуульд заасан бусад.

32.2.Энэ хуулийн 32.1.4, 32.1.13, 32.1.14, 32.1.15, 32.1.16, 32.1.18-д заасан чиг үүргийг бусад этгээдээр холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу гүйцэтгүүлж болно.

33 дугаар зүйл. Үндэсний дата төв

33.1.Цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын харьяанд Үндэсний дата төв ажиллана.

33.2.Суурь болон төрөлжсөн мэдээллийн сан, түүний нөөцийг Үндэсний дата төвд хадгална.

33.3.Байгууллагын мэдээллийн сангийн нөөцийг Үндэсний дата төвд хадгалж болно.

33.4.Мэдээлэл хариуцагчийн системийг Үндэсний дата төвд байршуулж болно.

33.5.Үндэсний дата төв дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

33.5.1.үндсэн системээр мэдээлэл солилцох холболт үүсгэх;

33.5.2.үндсэн системд холбогдох хуулийн этгээдийн мэдээллийн системд тавигдах техникийн нөхцөл, шаардлагыг боловсруулах;

33.5.3.үндсэн болон дэмжих системийн үйлдлийн бүртгэл үүсгэх, хадгалах, хамгаалах, холбогдох байгууллагыг мэдээллээр хангах;

33.5.4.хуульд заасан бусад.

33.6.Мэдээлэл хариуцагч хуульд заасан чиг үүргийнхээ хүрээнд стандартын шаардлагыг хангасан дата төв байгуулж болох бөгөөд Үндэсний дата төвтэй үйл ажиллагаагаа уялдуулна.

34 дүгээр зүйл.Мэдээлэл хариуцагчийн нийтийн мэдээллийн дэд бүтцийн талаар хүлээх үүрэг

34.1.Мэдээлэл хариуцагч нийтийн мэдээллийн дэд бүтцийн талаар дараах үүрэгтэй:

34.1.1.үндсэн систем, дэмжих системд холбогдсон мэдээллийн системийн тасралтгүй, хэвийн үйл ажиллагааг хангах;

34.1.2.салбарын болон байгууллагын үйл ажиллагаа, үйлчилгээг цахим хэлбэрт шилжүүлэх, дэвшилтэт технологи нэвтрүүлэх стратеги төлөвлөгөөтэй байх;

34.1.3.хариуцаж байгаа мэдээллийн системд хийгдсэн үйлдлийн бүртгэл, хадгалалт, хамгаалалтыг хариуцах;

34.1.4.чиг үүрэг, үйл ажиллагааны хүрээнд үүссэн мэдээллийн сангийн бүрдүүлэлт, өөрчлөлт, хадгалалт, хамгаалалт, аюулгүй байдлыг хариуцах;

34.1.5.хариуцаж байгаа мэдээллийн санг хүн, хуулийн этгээдээс цахим хэлбэрээр ашиглах нөхцөлийг бүрдүүлэх;

34.1.6.нээлттэй өгөгдлийг мэдээллийн системд уншигдах хэлбэрээр байршуулж, хүн, хуулийн этгээд ашиглах боломжийг бүрдүүлэх, төрийн нээлттэй өгөгдлийн нэгдсэн системд холбох;

34.1.7.хариуцаж байгаа мэдээллийн системийг энэ хуулийн 18.11-д заасан нөхцөл, шаардлагыг хангаж нийтийн мэдээллийн дэд бүтцэд холбох;

34.1.8.өөрийн чиг үүрэгт хамаарах үйлчилгээг цахим хэлбэрээр болон нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц ашиглан хүн, хуулийн этгээдэд үзүүлэх;

34.1.9.мэдээллийн санг цахим хэлбэрээр шинээр үүсгэх, бүтцийн өөрчлөлт оруулах, ашиглалтаас гаргах тухай бүр энэ хуулийн 27.8-д заасны дагуу бүртгүүлэх;

34.1.10.хуульд өөрөөр заагаагүй бол мэдээлэл хариуцагчийн систем ашиглах болон байгууллагын мэдээллийн сан бүрдүүлэх, ашиглах, аюулгүй байдлыг дотооддоо хангахтай холбогдсон журмыг батлах;

34.1.11.нийтийн мэдээллийн дэд бүтцийн талаарх хууль тогтоомж, Засгийн газар болон бусад эрх бүхий байгууллагын гаргасан шийдвэрийн хэрэгжилтийг харьяа байгууллагын хэмжээнд хангах.

ДОЛДУГААР БҮЛЭГ
НИЙТИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ДЭД БҮТЭЦ БОЛОН
ТӨРИЙН ЦАХИМ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЛААРХ ХҮН,
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

35 дугаар зүйл.Нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц болон төрийн
цахим үйл ажиллагааны талаарх хүн,
хуулийн этгээдийн эрх, үүрэг

35.1.Нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц болон төрийн цахим үйл ажиллагааны талаар хүн, хуулийн этгээд дараах эрхтэй:

35.1.1.нийтийн мэдээллийн сан дахь өөрт хамаарах мэдээлэлтэй танилцах, хуулбарлаж авах, дамжуулах;

35.1.2.мэдэгдэл хүлээн авах хэлбэрээ сонгох, энэ хуулийн 23.1-д зааснаас бусад мэдэгдлээс бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн татгалзах;

35.1.3.төрөөс үзүүлж байгаа үйлчилгээг цахим хэлбэрээр болон нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц ашиглан авах.

35.2.Нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц болон төрийн цахим үйл ажиллагааны талаар хүн, хуулийн этгээд дараах үүрэгтэй:

35.2.1.мэдээллийн эзний зөвшөөрлийн үндсэн дээр хязгаарлалттай мэдээллийг ашиглах;

35.2.2.хуульд заасны дагуу олж авсан хязгаарлалттай мэдээллийг мэдээллийн эзний зөвшөөрөлгүйгээр бусдад дамжуулахгүй, задруулахгүй байх;

35.2.3.нийтийн мэдээллийн дэд бүтцэд ашигладаг нэвтрэх нэр, нууц үг, бусад хамгаалалтын арга, хэрэгслийн нууцлалыг бусдад задруулахгүй байх;

35.2.4.нийтийн мэдээллийн дэд бүтэц болон хүний нууцалсан буюу хамгаалагдсан систем, мэдээлэлд халдахгүй, доголдол үүсгэхгүй байх, бусдын эрх, нууц үгээр нэвтрэхгүй байх;

35.2.5.нийтийн мэдээллийн дэд бүтцэд ашигладаг нэвтрэх нэр, нууц үг, бусад хамгаалалтын хэрэгслийн нууцлал зэргийг алдсан,

үрэгдүүлсэн, гээгдүүлсэн, зөвшөөрөлгүй этгээд ашигласан, гуравдагч этгээд мэдсэн байж болзошгүй гэж үзсэн, эсхүл өөрийнх нь зөвшөөрөлгүй нэвтэрсэн тохиолдолд даруй нийтийн мэдээллийн систем хариуцагчид мэдэгдэх.

НАЙМДУГААР БҮЛЭГ БУСАД ЗҮЙЛ

36 дугаар зүйл.Хууль зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

36.1.Энэ хуулийг зөрчсөн албан тушаалтны үйлдэл нь гэмт хэргийн шинжгүй бол Төрийн албаны тухай хууль¹¹, эсхүл Хөдөлмөрийн тухай хуульд¹² заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

36.2.Энэ хуулийг зөрчсөн хүн, хуулийн этгээдэд Эрүүгийн хууль¹³, эсхүл Зөрчлийн тухай хуульд¹⁴ заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

37 дугаар зүйл.Шилжилтийн үеийн зохицуулалт

37.1.Энэ хуулийг дагаж мөрдөхөөс өмнө нийтийн мэдээллийн системийг ашиглан үйлчилгээ үзүүлж байгаа хуулийн этгээд цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас тогтоосон хугацаанд энэ хуульд заасан шаардлагыг хангах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

37.2.Энэ хуулийн 37.1-д заасан этгээд 2023 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор гэрээ шинэчлэн байгуулах хүсэлтийг цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад ирүүлж, гэрээ байгуулна.

38 дугаар зүйл.Хууль хүчин төгөлдөр болох

38.1.Энэ хуулийг 2022 оны 05 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

¹¹ Төрийн албаны тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2018 оны 01 дугаарт нийтлэгдсэн.

¹² Хөдөлмөрийн тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2021 оны 31 дугаарт нийтлэгдсэн.

¹³ Эрүүгийн хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2016 оны 07 дугаарт нийтлэгдсэн.

¹⁴ Зөрчлийн тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2017 оны 24 дугаарт нийтлэгдсэн.

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны 12 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2.3 дахь заалтын “хувьцаа эзэмшигчийн нэр,” гэсний дараа “эцсийн эзэмшигч, эцсийн өмчлөгчийн нэр,” гэж нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл. Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.11, 12.12 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“12.11. Улсын бүртгэлийн байгууллага лавлагаа, мэдээллийг Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн 24.4-т заасны дагуу баталгаажуулан цахим хэлбэрээр олгож болох бөгөөд энэ хуулийн 12.10-т заасантай нэгэн адил хүчинтэй байна.

12.12. Төрийн болон бусад байгууллагатай цахим хэлбэрээр мэдээлэл солилцох, мэдээллийн сан бүрдүүлэх харилцааг Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн 18.10, 27.9-д заасны дагуу зохицуулна.”

3 дугаар зүйл. Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1, 12.6 дахь хэсгийн “хязгаартайгаар” гэснийг “хязгаарлалттайгаар” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл. Энэ хуулийг Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны 12 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ИРГЭНИЙ ХЭРЭГ ШҮҮХЭД ХЯНАН ШИЙДВЭРЛЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 44.5 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“44.5.Шүүх цахим баримт бичгийг үнэлэхдээ Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийн 38 дугаар зүйлд заасныг баримтална.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

Үймэлтэй гишүүн Г. Занданшатар

Мөнхийн гишүүн Г. Занданшатар

Мөнхийн гишүүн Г. Занданшатар

Мөнхийн гишүүн Г. Занданшатар

Мөнхийн гишүүн Г. Занданшатар

Мөнхийн гишүүн Г. Занданшатар

Мөнхийн гишүүн Г. Занданшатар

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны 12 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗӨРЧЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зөрчлийн тухай хуулийн Арван тавдугаар бүлэгт доор дурдсан агуулгатай 15.34 дүгээр зүйл нэмсүгэй:

“15.34 дүгээр зүйл.Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль зөрчих

1.Албаны нууцаас бусад хязгаарлалттай мэдээллийг хууль бусаар ашигласан, задруулсан нь гэмт хэргийн шинжгүй бол хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хувийн эрх зүйн хуулийн этгээд, хууль, эсхүл гэрээний үндсэн дээр төрийн байгууллагын тодорхой чиг үүргийг гүйцэтгэж байгаа этгээд, олон нийтийн радио, телевиз, улс төрийн нам нь хуульд нээлттэй байлгахаар заасан мэдээллийг нээлттэй байршуулаагүй бол хуулийн этгээдийг таван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны 12 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗАХИРГААНЫ ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Захиргааны ерөнхий хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.4.3 дахь заалтын “Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай”³ гэснийг, 15 дугаар зүйлийн 15.1.2 дахь заалтын “Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай” гэснийг “Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

Үргэлжлэлт хууль

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ 2021 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдөр 670101

Хуульчилсан
МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

6 КӨМӨН ХУУЛЬ .. ДЭРЖИЛЭГ 9 ХУУЛЬ 10 КӨМӨН ХУУЛЬ 10
10 . 0 . 06 КӨМӨН ХУУЛЬ 10 . 0 . 06
ХУУЛЬ 10 . 0 . 06 КӨМӨН ХУУЛЬ 10 . 0 . 06
10 . 0 . 06 КӨМӨН ХУУЛЬ 10 . 0 . 06
10 . 0 . 06 КӨМӨН ХУУЛЬ 10 . 0 . 06
10 . 0 . 06 КӨМӨН ХУУЛЬ 10 . 0 . 06

10 КӨМӨН ХУУЛЬ .. ДЭРЖИЛЭГ 9 ХУУЛЬ 10 КӨМӨН ХУУЛЬ 10
10 . 0 . 06 КӨМӨН ХУУЛЬ 10 . 0 . 06
ХУУЛЬ 10 . 0 . 06 КӨМӨН ХУУЛЬ 10 . 0 . 06
10 . 0 . 06 КӨМӨН ХУУЛЬ 10 . 0 . 06
10 . 0 . 06 КӨМӨН ХУУЛЬ 10 . 0 . 06
10 . 0 . 06 КӨМӨН ХУУЛЬ 10 . 0 . 06

Үргэлжлэлт хууль
МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны 12 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ТӨРИЙН АУДИТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Төрийн аудитын тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.2 дахь хэсгийн “Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай хуульд” гэснийг “Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуульд” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

Үснийг бичигдэг

Мөнхшүтэн Ренг

Улаанбаатар хот, дүүрэг - 16, 9-дугаар хороо, 67007

Мөнхшүтэн Ренг
Мөнхшүтэн Ренг

6-дугаар хууль, мөнхшүтэн Ренг (17) хууль
Мөнхшүтэн Ренг, мөнхшүтэн Ренг, мөнхшүтэн Ренг
Мөнхшүтэн Ренг, мөнхшүтэн Ренг, мөнхшүтэн Ренг
Мөнхшүтэн Ренг, мөнхшүтэн Ренг, мөнхшүтэн Ренг

17-дугаар хууль, мөнхшүтэн Ренг
Мөнхшүтэн Ренг, мөнхшүтэн Ренг, мөнхшүтэн Ренг
Мөнхшүтэн Ренг, мөнхшүтэн Ренг, мөнхшүтэн Ренг

Мөнхшүтэн Ренг
Мөнхшүтэн Ренг

Мөнхшүтэн Ренг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТӨРИЙН БОЛОН ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН ХӨРӨНГӨӨР БАРАА, АЖИЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ ХУДАЛДАН АВАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 3 дугаар зүйлийн 3.3 дахь хэсгийн “Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн” гэснийг “Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

Үснийг хураан

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУУЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР 2021 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 17-НЫ ӨДӨР

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУУЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР 2021 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 17-НЫ ӨДӨР

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУУЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР 2021 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 17-НЫ ӨДӨР

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУУЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР 2021 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 17-НЫ ӨДӨР

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУУЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР 2021 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 17-НЫ ӨДӨР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны 12 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ШИЛЭН ДАНСНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Шилэн дансны тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн “Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай хууль”³ гэснийг “Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ-ын
ᠬᠤᠰᠤᠷᠭᠠᠨ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ-ын
ᠬᠤᠰᠤᠷᠭᠠᠨ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ-ын
ᠬᠤᠰᠤᠷᠭᠠᠨ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ-ын
ᠬᠤᠰᠤᠷᠭᠠᠨ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ-ын
ᠬᠤᠰᠤᠷᠭᠠᠨ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ-ын
ᠬᠤᠰᠤᠷᠭᠠᠨ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ-ын
ᠬᠤᠰᠤᠷᠭᠠᠨ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны 12 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭГЧИЙН ТУХАЙ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэх хуулийн этгээдийг бүртгэх, үйл ажиллагаанд нь хяналт тавих, холбогдох эрх, үүргийг тодорхойлохтой холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хууль тогтоомж

2.1.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль¹, Иргэний хууль², Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хууль³, Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хууль⁴, Үй олноор хөнөөх зэвсэг дэлгэрүүлэх болон терроризмтой тэмцэх тухай хууль⁵, Үндэсний төлбөрийн системийн тухай хууль⁶, Төлбөр тооцоог үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр гүйцэтгэх тухай хууль⁷, энэ хууль болон эдгээртэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

2.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд зааснаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл.Хуулийн үйлчлэх хүрээ

¹ Монгол Улсын Үндсэн хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 1992 оны 01 дугаарт нийтлэгдсэн.

² Иргэний хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2002 оны 07 дугаарт нийтлэгдсэн.

³ Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2005 оны 46 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁴ Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2013 оны 23 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁵ Үй олноор хөнөөх зэвсэг дэлгэрүүлэх болон терроризмтой тэмцэх тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2019 оны 41 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁶ Үндэсний төлбөрийн системийн тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2017 оны 28 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁷ Төлбөр тооцоог үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр гүйцэтгэх тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2009 оны 28 дугаарт нийтлэгдсэн.

3.1.Энэ хуулиар Монгол Улсад бүртгэлтэй компани Монгол Улсад болон Монгол Улсаас гадаад улс руу энэ хуульд заасан виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулна.

3.2.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч болон түүний харилцагчийн хооронд хийгдсэн гэрээ, хэлцлээс үүсэх маргаантай холбогдсон харилцааг энэ хуулиар зохицуулахгүй.

4 дүгээр зүйл.Нэр томъёоны тодорхойлолт

4.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараах нэр томъёог доор дурдсан утгаар ойлгоно:

4.1.1.“виртуал хөрөнгө” гэж аливаа улсын албан ёсны мөнгөн тэмдэгт, үнэт цаасны дижитал хэлбэр, эсхүл Монголбанкны зөвшөөрөлтэй цахим мөнгөнөөс бусад дижиталаар шилжүүлэх, арилжаалах боломжтой төлбөрийн, эсхүл хөрөнгө оруулалтын зорилгоор ашиглагдах үнэ цэнийн дижитал илэрхийлэл бүхий эдийн бус хөрөнгийг;

4.1.2.“виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч” гэж энэ хуулийн 6.1-д заасан үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа компанийг;

4.1.3.“харилцагч” гэж виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчээс үйлчилгээ авч байгаа этгээдийг;

4.1.4.“холбогдох этгээд” гэж виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн эцсийн өмчлөгч, хуулийн этгээдийн хувьцааны тав, түүнээс дээш хувийг эзэмшдэг хүн, хуулийн этгээд, хуулийн этгээдийн нэгдлийг;

4.1.5.“эцсийн өмчлөгч” гэж Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн 3.1.6-д заасан хүнийг.

5 дугаар зүйл.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээнд баримтлах зарчим

5.1.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээнд дараах зарчмыг баримтална:

5.1.1.хууль дээдлэх, бизнесийн ёс зүйг эрхэмлэх;

5.1.2.зохистой засаглалын тогтолцоог бүрдүүлж, удирдлага зохион байгуулалтыг үр дүнтэй явуулах;

5.1.3.өөрийн үйл ажиллагаа болон харилцагчийн эрсдэлийг тодорхойлох, тохирсон эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлсэн байх;

5.1.4.хуульд заасан шаардлагыг хангаж ажиллах.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

6 дугаар зүйл. Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ

6.1. Хүн, хуулийн этгээд гэрээ, хэлцэлд оролцогчийн нэрийн өмнөөс, тэдгээрийн захиалгаар, эсхүл тэдгээрт зориулан үзүүлэх виртуал хөрөнгийн үйлчилгээнд дараах үйл ажиллагаа хамаарна:

6.1.1. виртуал хөрөнгө, албан ёсны мөнгөн тэмдэгт хооронд арилжих;

6.1.2. нэг болон олон төрлийн виртуал хөрөнгийг хооронд нь арилжих;

6.1.3. виртуал хөрөнгийг шилжүүлэх;

6.1.4. виртуал хөрөнгө, түүнд хамаарах хэрэгслийг хадгалах, удирдах;

6.1.5. виртуал хөрөнгийг нийтэд санал болгох, худалдахтай холбоотой үйл ажиллагааг зохион байгуулах, санхүүгийн үйл ажиллагаанд оролцох болон үйлчилгээ үзүүлэх.

6.2. Виртуал хөрөнгийг энэ хуулийн 6.1.5-д заасан үйлчилгээ үзүүлэгчээр бүртгүүлсэн компаниар дамжуулахгүйгээр нийтэд санал болгох, худалдахыг хориглоно.

Тайлбар: -Энэ хуулийн 6.1.3-т заасан “виртуал хөрөнгийг шилжүүлэх” гэж бусдын нэрийн өмнөөс виртуал хөрөнгийг виртуал хөрөнгийн данс /хаяг/ хооронд шилжүүлэх үйл ажиллагааг ойлгоно.

7 дугаар зүйл. Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчид тавих шаардлага

7.1. Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчээр бүртгүүлэх хүсэлт гаргагч дараах шаардлагыг хангасан байна:

7.1.1. тухайн компанийн үзүүлэх үйлчилгээ энэ хуулийн 6.1-д заасан виртуал хөрөнгийн үйлчилгээнд хамаарсан байх;

7.1.2. виртуал хөрөнгийн үйлчилгээнд ашиглах мэдээлэл, технологийн дэд бүтцийн тасралтгүй, найдвартай ажиллагаа, нууцлал, аюулгүй байдлыг хангасан байх;

7.1.3.хүсэлт гаргагч болон хүсэлтэд дурдсан үйл ажиллагаатай холбогдох бусад этгээдийн мэдээлэл тодорхой байх;

7.1.4.тухайн үйл ажиллагааны дөрвөн жилийн бизнес төлөвлөгөө, үйл ажиллагааг явуулах бүтэц, зохион байгуулалт, мэргэшсэн хүний нөөцтэй байх;

7.1.5.дотоод хяналтын болон мэдээллийг хадгалах системтэй байх;

7.1.6.Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хууль, Үй олноор хөнөөх зэвсэг дэлгэрүүлэх болон терроризмтой тэмцэх тухай хуульд заасан шаардлагыг хэрэгжүүлж ажиллах тогтолцоо, автомат хяналтын системтэй байх;

7.1.7.өөрийн болон хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн эх үүсвэр хууль ёсны байх;

7.1.8.тухайн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, технологитой холбоотой мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэлийн үнэлгээг хийсэн байх;

7.1.9.мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэлийг бууруулах, удирдах талаар авах арга хэмжээний төлөвлөгөөтэй байх;

7.1.10.үйл ажиллагаагаа зогсоох, татан буулгах шийдвэр гарсан тохиолдолд авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөтэй байх;

7.1.11.татварын албанд татвар төлөгчөөр бүртгүүлсэн, татвар төлөгчийн дугаартай байх;

7.1.12.татварын өргүй тухай татварын албаны тодорхойлолт;

7.1.13.Татварын ерөнхий хуулийн 28.2-т заасан стандартын шаардлага хангасан төхөөрөмж хэрэглэх;

7.1.14.улсын тэмдэгтийн хураамж, Санхүүгийн зохицуулах хороо /цаашид “Хороо” гэх/-ноос тогтоосон зохицуулалтын үйлчилгээний хөлс төлсөн байх;

7.1.15.энэ хуулийн 7.2-т заасан шаардлагыг хангасан байх;

7.1.16.Хороо шаардлагатай гэж үзвэл Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 6.1.12-т заасан журмын дагуу Сэндбокст үйл ажиллагаа явуулж, амжилттай гарсан байх;

7.1.17.хуульд заасан бусад.

7.2.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн гүйцэтгэх удирдлага болон Компанийн тухай хуулийн 84.1-д заасан эрх бүхий албан тушаалтан дараах шаардлагыг хангасан байна:

7.2.1.зээл, батлан даалт, баталгааны гэрээгээр хүлээсэн хугацаа хэтэрсэн аливаа өргүй байх;

7.2.2.мөнгө угаах, мөнгө угаах гэмт хэрэгт холбогдуулан шалгагдсан бусад гэмт хэрэг, терроризм, үй олноор хөнөөх зэвсэг дэлгэрүүлэх, тэдгээрийг санхүүжүүлэх гэмт хэрэг үйлдсэн гэм буруутай нь тогтоогдоогүй байх;

7.2.3.ёс зүйн болон бизнесийн нэр хүнд нь тухайн бизнесийн үйл ажиллагааг эрхлэхэд харшлахгүй байх;

7.2.4.санхүү, эдийн засаг, хууль эрх зүй, мэдээллийн технологи, компанийн засаглалын нэг, эсхүл хэд хэдэн чиглэлээр мэргэшсэн байх;

7.2.5.хуульд заасан бусад.

7.3.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч өөрийн хөрөнгөтэй байх бөгөөд өөрийн хөрөнгийн хэмжээг Хороо тогтооно.

7.4.Энэ хуулийн 7.3-т заасан өөрийн хөрөнгөд гадаад улсад бүртгэлтэй хөрөнгө хамаарахгүй.

7.5.Холбогдох этгээд энэ хуулийн 7.2.1, 7.2.2, 7.2.3-т заасан шаардлагыг хангасан байна.

7.6.Энэ хуульд заасны дагуу бүртгүүлээгүй этгээд виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэхийг хориглоно.

7.7.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч энэ хуулийн 6.1-д заасан үйл ажиллагаанаас бусад үйл ажиллагаа эрхлэхийг хориглоно.

8 дугаар зүйл.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үүрэг

8.1.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч дараах үүрэгтэй:

8.1.1.үйл ажиллагаагаа эхлүүлэхээс өмнө болон үйл ажиллагаа эрхлэхдээ хуульд заасан болон Хорооноос тогтоосон шаардлагыг бүрэн хангаж ажиллах;

8.1.2.харилцагчийн эрх ашгийг зохих ёсоор хамгаалж, харилцагчтай шударга, ойлгомжтой, төөрөгдөлд оруулахгүйгээр харилцах;

8.1.3.энэ хуулийн 9.1.8, 9.1.9, 9.1.10, 9.1.11, 9.1.12, 9.1.13-т заасан эрсдэлийн талаарх мэдээллийг харилцагчид гэрээ байгуулахаас өмнө мэдэгдэх;

8.1.4.өөрийн харилцагчийн тухайн үйлчилгээнд хамаарах виртуал хөрөнгө болон мөнгөн хөрөнгийг гүйлгээ хийх, шилжүүлэх, арилжих, хадгалах, удирдах нөхцөл, боломжийг тасралтгүй хангаж ажиллах;

8.1.5.энэ хуулийн 8.1.4-т заасан үүргийг биелүүлээгүйгээс үүдэн гарах хохирлыг хариуцах;

8.1.6.харилцагчийн мөнгөн хөрөнгө, виртуал хөрөнгийн данс /хаяг/-ыг үйлчилгээ үзүүлэгчийн данснаас тусад нь байршуулж ажиллах;

8.1.7.энэ хуулийн 7.1.4-т заасан бизнес төлөвлөгөөнд орсон өөрчлөлтийг тухай бүр Хороонд хүргүүлэх;

8.1.8.энэ хуулийн 4.1.4, 7.2-т заасан этгээд өөрчлөгдөх бол Хорооноос баталсан журмын дагуу хүсэлтээ урьдчилан гаргаж, шийдвэрлүүлэх;

8.1.9.Хорооноос виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагааг түр зогсоосон, эсхүл бүртгэлээс хассан бол энэ талаарх мэдээллийг өөрийн харилцагчдад нэн даруй мэдэгдэх.

8.2.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч, энэ хуулийн 4.1.4, 7.2-т заасан этгээд, ажилтан нь Хороо, түүний хянан шалгагчийн хуулиар олгогдсон бүрэн эрхийнхээ хүрээнд шаардсан баримт, мэдээ, мэдээллийг саадгүй, бүрэн гүйцэд, үнэн зөв гарган өгч, хяналт шалгалтын үйл ажиллагааг бие даасан, хараат бусаар шуурхай явуулах нөхцөлөөр хангана.

8.3.Хороо, түүний хянан шалгагчийн хуулиар олгогдсон бүрэн эрхийнхээ хүрээнд шаардсан баримт, мэдээ, мэдээлэл байхгүй бол энэ тухай тайлбараа энэ хуулийн 7.2-т заасан этгээд албан бичгээр мэдэгдэнэ.

8.4. Харилцагчийн мөнгөн хөрөнгө, виртуал хөрөнгийн данс /хаяг/-н дахь хөрөнгийг харилцагч, эсхүл харилцагчаас эрх олгосон итгэмжлэл бүхий этгээд захиран зарцуулах эрхтэй.

8.5. Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэхээс бусад зорилгоор харилцагчийн мөнгөн хөрөнгө, виртуал хөрөнгийн данс /хаяг/-н дахь хөрөнгийг захиран зарцуулахыг хориглоно.

8.6. Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөхдөө санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартыг мөрдөх ба жил бүр санхүүгийн тайландаа Хороонд бүртгүүлсэн аудитын хуулийн этгээдээр аудит хийлгэж Хороонд хүргүүлнэ.

9 дүгээр зүйл. Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ

9.1. Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч харилцагчийн хооронд байгуулсан гэрээ, хэлцэлд дараах нөхцөлийг заавал тусгаж, хүлээн зөвшөөрснийг баталгаажуулна:

9.1.1. виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаанд хүндрэл үүссэн тохиолдолд үйл ажиллагааг зогсоох төлөвлөгөө;

9.1.2. виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч бүртгэлээс хасагдаж, үйл ажиллагаагаа зогсоосон тохиолдолд авах арга хэмжээ;

9.1.3. виртуал хөрөнгө нь хууль ёсны мөнгөн тэмдэгтэд хамаарахгүй, эсхүл Төв банк, эсхүл Засгийн газраас баталгаажихгүй талаарх мэдээлэл;

9.1.4. виртуал хөрөнгө нь хадгаламжийн даатгал, үнэт цаасны хөрөнгө оруулагчдыг хамгаалах аливаа даатгалд хамаардаггүй талаарх мэдээлэл;

9.1.5. виртуал хөрөнгийн гүйлгээ нь гүйлгээ хийгдсэн хугацаанаас үл хамааран бүртгэлийн системд бүртгэгдсэн хугацаагаар гүйлгээ хийгдсэнд тооцогдох нөхцөл;

9.1.6. виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч, харилцагчийн эрх, үүрэг;

9.1.7. харилцагчийн анхны шаардлагаар түүний виртуал хөрөнгийн үйлчилгээнд хамаарах мөнгөн хөрөнгийг гаргаж өгөх, эсхүл виртуал хөрөнгийг шилжүүлэх нөхцөл;

9.1.8.виртуал хөрөнгийн талаарх олон улсын хэм хэмжээ, дотоодын хууль тогтоомжоос хамаарч виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ болон үнэ цэнэ огцом өөрчлөгдөх эрсдэлийн талаарх мэдээлэл;

9.1.9.виртуал хөрөнгийн гүйлгээ нь буцаах боломжгүй, залилан мэхлэх шинжтэй, эсхүл алдаатай гүйлгээнээс үүдэн гарах үр дагавар, нөхөн төлөгдөхгүй байх эрсдэлийн талаарх мэдээлэл;

9.1.10.виртуал хөрөнгийн үнэ цэнэ нь зах зээлд оролцогчдын эрэлт хэрэгцээгээр тодорхойлогдох тул үнэ цэнийн хэлбэлзлээс хамаарч алдагдал хүлээх эрсдэлийн талаарх мэдээлэл;

9.1.11.виртуал хөрөнгө, виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ нь залилан мэхлэх болон цахим халдлагад өртөх эрсдэлийн талаарх мэдээлэл;

9.1.12.виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчид технологийн хүндрэл гарсан тохиолдолд харилцагч өөрийн виртуал хөрөнгийг ашиглах, хэрэглэх боломжгүй болох эрсдэлийн талаарх мэдээлэл;

9.1.13.виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн өмчилж, эсхүл эзэмшиж байгаа хөрөнгө нь харилцагчид учирсан хохирлыг бүрэн барагдуулж хүрэлцэхгүй байх эрсдэлийн талаарх мэдээлэл.

9.2.Энэ хуулийн 9.1-д зааснаас бусад гэрээний нөхцөлийг хууль тогтоомжид нийцүүлэн талууд гэрээнд тусгаж болно.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ
ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭГЧИЙН БҮРТГЭЛ,
ХЯНАЛТ, БАРИМТЫН ХАДГАЛАЛТ, ХАМГААЛАЛТ, НУУЦЛАЛ

10 дугаар зүйл. Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийг
бүртгэх, хяналт тавих

10.1.Энэ хуулийн 6.1-д заасан виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэх компани Хороонд хүсэлт гаргаж, бүртгүүлнэ.

10.2.Хороо энэ хуулийн 10.1-д заасан хүсэлт, шаардлага хангасан бүрэн гүйцэд баримт бичгийг хүлээн авснаас хойш зургаан сарын дотор бүртгэх асуудлыг шийдвэрлэнэ.

10.3.Энэ хуулийн 10.2-т заасан хугацааг шаардлагатай тохиолдолд зургаа хүртэл сарын хугацаагаар Хорооны дарга нэг удаа сунгаж болно.

10.4.Хүсэлт гаргагчийн ирүүлсэн баримт бичгийн бүрдэл дутуу бол энэ тухай хүсэлт гаргагчид мэдэгдэх бөгөөд хүсэлт гаргагч уг мэдэгдлийг хүлээн авснаас хойш энэ хуульд заасан баримт бичгийн бүрдлийг хангаж бүртгүүлэх хүсэлтээ ажлын 30 өдрийн дотор дахин гаргаж болно.

10.5.Энэ хуулийн 10.4-т заасан хугацаанд баримт бичгийн бүрдлийг хангаж ирүүлээгүй тохиолдолд хүсэлтийг буцааж, хүсэлт гаргаагүйд тооцно.

10.6.Энэ хуулийн 7.1-д заасан шаардлагыг хангаагүй бол Хороо виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчээр бүртгэхгүй.

10.7.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчээр бүртгүүлсэн компанийн болон үзүүлэх үйлчилгээний талаарх мэдээлэл нийтэд нээлттэй ил тод байна. Хороо бүртгэлд өөрчлөлт орсон тохиолдолд тухай бүр мэдээллийг шинэчилнэ.

10.8.Хороо энэ хуулийн 7.1.2, 7.1.5, 7.1.6-д заасан шаардлагыг хангасан эсэх асуудлаар мэргэжлийн холбоогоор дүгнэлт гаргуулж болох бөгөөд дүгнэлт гаргуулахтай холбогдсон зардлыг хүсэлт гаргагч хариуцна.

10.9.Хороо виртуал хөрөнгийн үйлчилгээтэй холбоотой дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

10.9.1.виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн бүртгэл, виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн зохистой засаглал, үйл ажиллагаа, тайлан мэдээнд тавих шаардлагыг тодорхойлох, виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох, виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгө болон өөрийн хөрөнгийн хэмжээг тогтоох, түүнд өөрчлөлт оруулах, виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагаанд хязгаарлалт тогтоох, түр зогсоох, зайны болон газар дээрх хяналт шалгалт хийх, аудит хийх хуулийн этгээдийг бүртгэх, бүртгэхэд тавих нөхцөл, шаардлагыг тогтоох, энэ хуулийн 10.8-д заасан мэргэжлийн холбоонд тавих шаардлагыг тогтоох журмыг батлах;

10.9.2.виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчээс төвлөрүүлэх зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсний хэмжээг тогтоох;

10.9.3.энэ хуулийн 6.1-д заасан үйл ажиллагаанд хяналт тавих, зохицуулах, хуулиар хүлээсэн үүргийн хэрэгжилтийг хангуулах;

10.9.4.виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн зохион байгуулалт, үйл ажиллагаа, эрсдэлийн удирдлага, дотоод хяналтыг сайжруулах, чадавхжуулах арга хэмжээ авахыг даалгах;

10.9.5.энэ хуулийн 10.6-д заасны дагуу виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэх хүсэлтийг бүртгэхээс татгалзах;

10.9.6.виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч болон энэ хуулийн 4.1.4, 7.2-т заасан этгээдээс шаардлагатай баримт, мэдээ, мэдээллийг гаргуулан авах, эрсдэлд суурилсан хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлэх;

10.9.7.шаардлагатай тохиолдолд эрх бүхий байгууллагатай хамтран энэ хуулийн 10.9.6-д заасан хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлэх;

10.9.8.виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн эрх бүхий албан тушаалтныг албан тушаалаас нь чөлөөлөх, түдгэлзүүлэх, өөрчлөхийг үүрэг болгох, шийдвэрлүүлэх;

10.9.9.виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагааг хязгаарлах, түр зогсоох, бүртгэлээс хасах;

10.9.10.энэ хуулийн 8.6-д заасан аудитын хуулийн этгээдийг бүртгэх.

10.10.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн гүйлгээ илгээх, хүлээн авах, харилцагч, харилцагчийн хүрээ хязгаар, гүйлгээ хийгдэх гадаад улс, эсхүл тодорхой хуулийн этгээд, гадаад улсаас хөрөнгө оруулалт татах болон бусад үйл ажиллагаанд Хорооноос мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх зорилгоор хязгаарлалт тогтоож болно.

10.11.Хороо виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийхдээ шаардлагатай тохиолдолд хөндлөнгийн мэргэшсэн этгээдтэй гэрээний үндсэн дээр хамтран ажиллаж болно.

10.12.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч Хорооноос шаардсан бол тодорхой чиглэлээр аудит хийлгэх бөгөөд үүнтэй холбогдсон зардлыг виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч хариуцна.

10.13.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчээр бүртгэснийг тухайн виртуал хөрөнгөд өгч байгаа баталгаа гэж үзэхгүй бөгөөд виртуал хөрөнгийн үйлчилгээнд хамаарах үйл ажиллагааны үр дүнд үүссэн хохирлыг төр хариуцахгүй.

10.14.Энэ хуулийн 10.9.1-д заасан журмаар Хороо нь өөртөө энэ хуульд зааснаас бусад бүрэн эрх олгохыг хориглоно.

11 дүгээр зүйл.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагааг хязгаарлах, бүртгэлээс хасгах

11.1.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч хууль, эсхүл Хорооноос тогтоосон нэмэлт шаардлагыг хангаж ажиллаагүй бол үйл ажиллагааны онцлог, зөрчлийн шинж байдлыг харгалзан үйл ажиллагааг нь хязгаарлах, түр зогсоох, эсхүл бүртгэлээс хасна.

11.2.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч бүртгэлээс хасагдсан бол энэ хуулийн 6.1-д заасан үйл ажиллагаа эрхлэх эрх дуусгавар болно.

11.3.Хороо виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийг бүртгэлээс хассан бол энэ тухай улсын бүртгэлийн байгууллагад мэдэгдэнэ.

12 дугаар зүйл.Баримт бичгийн хадгалалт, хамгаалалт

12.1.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч тухайн үйл ажиллагааны явцад бий болсон цаасан болон цахим баримт бичгийг хүлээн авсан, эсхүл үүсгэсэн өдрөөс хойш 10-аас доошгүй жил хадгалж, хамгаална.

12.2.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч нь албан хэрэг хөтлөлт, архивын үйл ажиллагаандаа Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийг⁸ баримтална.

13 дугаар зүйл.Мэдээллийн нууцлал

13.1.Хороо, түүний албан тушаалтан, ажилтан энэ хуульд заасан чиг үүргээ гүйцэтгэхдээ олж авсан мэдээллийн нууцлалыг доор дурдсанаас бусад тохиолдолд задруулахыг хориглоно:

13.1.1.энэ хуульд заасан чиг үүргийг гүйцэтгэх;

13.1.2.гэмт хэрэг мөрдөн шалгах, зөрчил шалган шийдвэрлэх ажиллагааны явцад холбогдох байгууллагаас ирүүлсэн хүсэлтийг хууль тогтоомжийн хүрээнд гүйцэтгэх;

13.1.3.тагнуулын байгууллага терроризмыг санхүүжүүлэх, үй олноор хөнөөх зэвсэг дэлгэрүүлэх, түүнийг санхүүжүүлэхтэй холбогдох мэдээллийг шалгах;

13.1.4.шүүхийн тогтоол, шүүгчийн захирамжаар нотлох баримт, мэдээлэл гаргуулах;

⁸ Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2020 оны 29 дугаарт нийтлэгдсэн.

13.1.5.шүүхийн шийдвэр хүчин төгөлдөр болсон;
13.1.6.Монгол Улсын олон улсын гэрээний дагуу хүлээсэн үүргийг биелүүлэх;

13.1.7.хуульд заасан бусад.

13.2.Энэ хуулийн 13.1-д заасан зохицуулалт виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчид нэгэн адил хамаарна.

14 дүгээр зүйл.Улсын тэмдэгтийн хураамж, зохицуулалтын үйлчилгээний хөлс

14.1.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч хуульд заасан улсын тэмдэгтийн хураамж, Хорооноос тогтоосон зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсийг төлнө.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ БУСАД

15 дугаар зүйл.Хамтын ажиллагаа

15.1.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийг бүртгэх, түүнд хяналт тавих, шалгалт хийх эрх бүхий байгууллага нь эдийн засаг, санхүүгийн тогтвортой байдал, нийтийн ашиг сонирхлыг хамгаалах хүрээнд төрийн байгууллага, хүн, хуулийн этгээд, гадаад улсын ижил чиг үүрэгтэй, нууцлалын байдлаар адил түвшний байгууллага болон олон улсын байгууллагатай хууль тогтоомжийн хүрээнд хамтран ажиллаж болно.

16 дугаар зүйл.Хууль тогтоомж зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

16.1.Энэ хуулийг зөрчсөн хүн, хуулийн этгээдэд Эрүүгийн хууль⁹, эсхүл Зөрчлийн тухай хуульд¹⁰ заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

17 дугаар зүйл.Шилжилтийн үеийн зохицуулалт

17.1.Энэ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш дөрвөн сарын хугацаанд аливаа компанийг Хорооноос энэ хуулийн 6.1-д заасан үйлчилгээ үзүүлэгчээр бүртгэхгүй.

17.2.Энэ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс өмнө виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлж байсан этгээд энэ хуулийн 17.1-д заасан

⁹ Эрүүгийн хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2016 оны 07 дугаарт нийтлэгдсэн.

¹⁰ Зөрчлийн тухай хууль“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2017 оны 24 дугаарт нийтлэгдсэн.

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны 12 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРООНЫ ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай заалт нэмсүгэй:

1/3 дугаар зүйлийн 3.1.11 дэх заалт:

“3.1.11.виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуульд заасан үйл ажиллагаа.”

2/6 дугаар зүйлийн 6.1.12 дахь заалт:

“6.1.12.технологид суурилсан санхүүгийн шинэ бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, бизнес загварыг хязгаарлагдмал хүрээнд бодитоор турших, нэвтрүүлэх сэндбокс зохицуулалтын орчинг бий болгох, холбогдох зохион байгуулалтын нэгж, зөвлөл байгуулах зэрэг харилцааг зохицуулсан Сэндбокс зохицуулалтын журмыг санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн, Монголбанкны Ерөнхийлөгчтэй хамтран батлах, хэрэгжүүлэх, хяналт тавих.”

3/6 дугаар зүйлийн 6.2.8 дахь заалт:

“6.2.8.виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагааны чиглэлээр Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуульд заасан.”

2 дугаар зүйл. Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.1, 24.4 дэх хэсгийн, 26 дугаар зүйлийн 26.3 дахь хэсгийн, 27 дугаар зүйлийн 27.2, 27.3 дахь хэсгийн, 36 дугаар зүйлийн 36.1 дэх хэсгийн “эзэмшигч” гэсний дараа “, бүртгэлтэй этгээд” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1.8 дахь заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“25.1.8.тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч, эсхүл бүртгэлтэй этгээд хууль тогтоомжийг ноцтой буюу удаа дараа зөрчсөн тохиолдолд

тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгох, эсхүл бүртгэлээс хасах талаар Хороонд санал оруулах;”

4 дүгээр зүйл. Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.11 дэх заалтын дугаарыг “3.1.12” гэж, 6 дугаар зүйлийн 6.1.4 дэх заалтын, 24 дүгээр зүйлийн гарчгийн, 25 дугаар зүйлийн 25.1.1, 25.1.6 дахь заалтын, 26 дугаар зүйлийн 26.1.1 дэх заалтын “эзэмшигчийн” гэснийг “эзэмшигч, бүртгэлтэй этгээдийн” гэж, 25 дугаар зүйлийн 25.2 дахь хэсгийн, 26 дугаар зүйлийн 26.2 дахь хэсгийн “эзэмшигчид” гэснийг “эзэмшигч, бүртгэлтэй этгээдэд” гэж, 6 дугаар зүйлийн 6.1.5 дахь заалтын, 26 дугаар зүйлийн 26.1.2 дахь заалтын, 27 дугаар зүйлийн 27.1 дэх хэсгийн “эзэмшигчээс” гэснийг “эзэмшигч, бүртгэлтэй этгээдээс” гэж, 6 дугаар зүйлийн 6.1.9, 6.1.10 дахь заалтын “эзэмшигчийг” гэснийг “эзэмшигч, бүртгэлтэй этгээдийг” гэж, мөн зүйлийн 6.1.11 дэх заалтын “4.1.8-д” гэснийг “4.1.8, 4.1.10-т” гэж, 20 дугаар зүйлийн 20.1.2 дахь заалтын “эзэмшигчдээс” гэснийг “эзэмшигчид, бүртгэлтэй этгээдээс” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

Үймэлтийн хурлын үйлчилгээний тухай хууль

610101 хурм, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль - Ө, Ө

Хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль

610101 хурм, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль

706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль

706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль

706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль

706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль

706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль

706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль

706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль

706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль

706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль

706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль, 706 хурлын үйлчилгээний тухай хууль

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны 12 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЭРҮҮГИЙН ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Эрүүгийн хуулийн Арван наймдугаар бүлэгт доор дурдсан агуулгатай 18.19, 18.20 дугаар зүйл тус тус нэмсүгэй:

“18.19 дүгээр зүйл. Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээний дотоод мэдээллийг хууль бусаар ашиглах

1. Виртуал хөрөнгийн үнэ цэнэд нөлөөлөх нийтийн хүртээл болоогүй дотоод мэдээллийг ашиглаж виртуал хөрөнгийн арилжаанд оролцсон, эсхүл дотоод мэдээллийг бусдад дамжуулсан бол хоёр мянга долоон зуун нэгжээс арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох, эсхүл зургаан сараас хоёр жил хүртэл хугацаагаар зорчих эрхийг хязгаарлах, эсхүл зургаан сараас хоёр жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ.

2. Энэ гэмт хэргийг:

2.1. бүлэглэж;

2.2. албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглаж үйлдсэн бол хоёр жилээс найман жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ.

3. Энэ гэмт хэргийг зохион байгуулалттай гэмт бүлэг үйлдсэн бол таван жилээс арван хоёр жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ.

4. Энэ гэмт хэргийг хуулийн этгээдийн нэрийн өмнөөс, хуулийн этгээдийн ашиг сонирхлын төлөө үйлдсэн бол хуулийн этгээдийг тодорхой төрлийн үйл ажиллагаа явуулах эрх хасаж арван мянган нэгжээс наян мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох ял шийтгэнэ.

18.20 дугаар зүйл. Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаанд арилжааг урвуулан ашиглах

1. Виртуал хөрөнгийн хуурамч арилжаа хийсэн, эсхүл үнэ ханшийг зохиомлоор тогтоосон, эсхүл оролцогч, харилцагчийг арилжаанд оролцуулах, эсхүл оролцуулахгүй байх зорилгоор хууран мэхэлсэн бол хоёр мянга долоон зуун нэгжээс арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох, эсхүл зургаан сараас хоёр жил хүртэл хугацаагаар зорчих эрхийг хязгаарлах, эсхүл зургаан сараас хоёр жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ.

2.Энэ гэмт хэргийг виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн эрх бүхий албан тушаалтан, ажилтан, эсхүл виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн эцсийн өмчлөгч, хуулийн этгээдийн хувьцааны тав, түүнээс дээш хувийг эзэмшдэг хүн үйлдсэн бол хоёр жилээс найман жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ.

3.Энэ гэмт хэргийг зохион байгуулалттай гэмт бүлэг үйлдсэн бол таван жилээс арван хоёр жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ.

4.Энэ гэмт хэргийг хуулийн этгээдийн нэрийн өмнөөс, хуулийн этгээдийн ашиг сонирхлын төлөө үйлдсэн бол хуулийн этгээдийг тодорхой төрлийн үйл ажиллагаа явуулах эрх хасаж арван мянган нэгжээс наян мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох ял шийтгэнэ.

Тайлбар:-Энэ зүйлд заасан “хуурамч арилжаа хийсэн” гэж виртуал хөрөнгийн арилжаанд оролцогч, харилцагчийг төөрөгдүүлэхийн тулд тодорхой виртуал хөрөнгийн өмчлөгч нь өөрчлөгдөөгүй боловч арилжаа идэвхтэй явагдаж байгаа дүр үзүүлэн хэлцэл хийх болон үгсэн хуйвалдах замаар тодорхой виртуал хөрөнгийг худалдах, худалдан авах үнийг ойролцоо түвшинд захиалах, хэлцэл хийхийг ойлгоно.

-Энэ зүйлд заасан “үнэ ханшийг зохиомлоор тогтоосон” гэж тодорхой виртуал хөрөнгийг бусад этгээд худалдан авах, худалдан авахгүй байх, захиалах, захиалахгүй байх нөхцөлийг бүрдүүлэхийн тулд ханшийг өсгөх, бууруулах, тодорхой түвшинд барихад чиглэсэн хоёр ба түүнээс дээш хэлцэл хийхийг ойлгоно.

-Энэ зүйлд заасан “оролцогч, харилцагчийг арилжаанд оролцуулах, эсхүл оролцуулахгүй байх зорилгоор хууран мэхэлсэн” гэж бодит бус, төөрөгдүүлсэн, эсхүл хуурамч мэдэгдэл, амлалт, таамаг гаргах, нийтлэх, чухал үйл баримтыг нуун дарагдуулах, бодит үйл баримтын талаар худал мэдэгдэл хийх замаар болон тодорхой арга, хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж ашиглан хэлцлийн нөгөө тал болох этгээдийг төөрөгдүүлэхийг ойлгоно.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны 12 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗӨРЧЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зөрчлийн тухай хуулийн Арван нэгдүгээр бүлэгт доор дурдсан агуулгатай 11.33 дугаар зүйл нэмсүгэй:

“11.33 дугаар зүйл.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хууль зөрчих

1.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээг бүртгэлгүй эрхэлсэн бол зөрчил үйлдэхэд ашигласан эд зүйлийг хурааж, хүнийг хорин мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр зуун мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч өөрийн харилцагчийн тухайн үйлчилгээнд хамаарах виртуал хөрөнгийг гүйлгээ хийх, шилжүүлэх, арилжих, хадгалах, удирдах нөхцөл, боломжийг тасралтгүй хангаж ажиллаагүй бол хуулийн этгээдийг арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

3.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч, түүний эрх бүхий албан тушаалтан, ажилтан болон холбогдох этгээд нь хуульд заасан мэдээллийг Санхүүгийн зохицуулах хороо, тэдгээрийн хянан шалгагчид саадгүй, бүрэн гүйцэд, үнэн зөв гаргаж өгөөгүй бол хүнийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

4.Виртуал хөрөнгийг виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчээр бүртгүүлсэн компаниар дамжуулахгүйгээр нийтэд санал болгож худалдсан бол зөрчил үйлдэхэд ашигласан эд зүйлийг хурааж, хүнийг хорин мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр зуун мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

5.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч, түүний эрх бүхий албан тушаалтан болон холбогдох этгээд нь хуульд заасан шаардлагыг хангаж ажиллаагүй, эсхүл үүргээ хэрэгжүүлээгүй, түүнийг зөрчсөн бол хүнийг хоёр мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хорин мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны 12 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

УЛСЫН ТЭМДЭГТИЙН ХУРААМЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай заалт нэмсүгэй:

1/5 дугаар зүйлийн 5.1.52 дахь заалт:

“5.1.52. Санхүүгийн зохицуулах хороонд виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчээр бүртгэх.”

2/19 дүгээр зүйлийн 19.1.10 дахь заалт:

“19.1.10. Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 6.1.1-6.1.4-т заасан үйл ажиллагааг эрхлэхээр бүртгэхэд үйл ажиллагаа тус бүр 50 000 000 төгрөг, 6.1.5-д заасан үйл ажиллагааг эрхлэхээр бүртгэхэд 100 000 000 төгрөг.”

2 дугаар зүйл. Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 19.1 дэх хэсгийн “олгоход” гэснийг “олгох, бүртгэхэд” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны 12 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗАР СУРТАЛЧИЛГААНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зар сурталчилгааны тухай хуулийн 17 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 17.3 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“17.3.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа болон виртуал хөрөнгөтэй холбоотой зар сурталчилгааг захиалах, бүтээх, тоон мэдээ, үзүүлэлтийг ашиглах, түгээхэд дараах зүйлийг хориглоно:

17.3.1.сурталчилж байгаа виртуал хөрөнгөд шууд хамаарахгүй тоон мэдээ, үзүүлэлтийг ашиглах;

17.3.2.нийтэд санал болгох, худалдах виртуал хөрөнгийн талаарх танилцуулга, мэдээлэлд дутуу, худал, төөрөгдүүлсэн мэдээлэл тусгаж нийтэд танилцуулах, эсхүл хязгаарлалт тогтоосон виртуал хөрөнгийг сурталчлах;

17.3.3.виртуал хөрөнгийг эзэмших, арилжаанд оролцоноор олох ашиг, өгөөжийн талаар таамаглал дэвшүүлэх, амлалт өгөх;

17.3.4.хуульд заасны дагуу виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчээр бүртгүүлээгүй этгээд виртуал хөрөнгийг нийтэд санал болгох, худалдах тухай сурталчлах;

17.3.5.виртуал хөрөнгийг үнэт цаас, компанийн хувьцаа болон бусад санхүүгийн хэрэгсэл, үйлчилгээтэй адилтган сурталчлах.”

2 дугаар зүйл.Зар сурталчилгааны тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн гарчгийн “ажиллагаа,” гэсний дараа “виртуал хөрөнгө,” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2021 оны 12 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Дугаар 99

Улаанбаатар
хот

Хууль баталсантай холбогдуулан авах арга хэмжээний тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлийн 44.5 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах техник, тоног төхөөрөмж, хүний нөөц болон бусад холбогдох зардлыг 2023 оноос эхлэн жил бүрийн улсын төсөвт тусган санхүүжүүлэх, шаардлагатай бусад дэмжлэг үзүүлж ажиллахыг Монгол Улсын Засгийн газар /Л.Оюун-Эрдэнэ/-т даалгасугай.

2.Энэ тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Монгол Улсын Их Хурлын Инновац, цахим бодлогын байнгын хороо /Н.Учрал/, Эдийн засгийн байнгын хороо /Ж.Ганбаатар/-нд тус тус даалгасугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

ҮЙНДЭГЭЙН БҮЛЭГ АР ХАМГААГАХ ТӨСВИЙН
ТӨСВИЙН БҮЛЭГ АР

Төрийн мэдээлэл
Төрийн ордон 124 тоот

2022 оны 06 сарын 06 - 09 - өдөр
Улаанбаатар-14201

Төрийн мэдээлэл
Төрийн ордон 124 тоот

Төрийн мэдээлэл
Төрийн ордон 124 тоот
Төрийн мэдээлэл
Төрийн ордон 124 тоот

Төрийн мэдээлэл
Төрийн ордон 124 тоот
Төрийн мэдээлэл
Төрийн ордон 124 тоот

Төрийн мэдээлэл
Төрийн ордон 124 тоот
Төрийн мэдээлэл
Төрийн ордон 124 тоот

Төрийн мэдээлэл
Төрийн ордон 124 тоот

Төрийн мэдээлэл
Төрийн ордон 124 тоот

Хаяг:
“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн редакц,
Улаанбаатар-14201, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: turiin_medeel@parliament.mn
Утас: 262420
Хэвлэлийн хуудас: 9
Индекс: 200003